

*H. Hölzer
Bonnabrick*

DIV BELEMA TÁTRA.

MÄR FA KÖLCSEY

PEVOTAVOBÖL IN VP. FA

GEBEUR IZOR

kademan Volapüka

ZIRC (KOMITÄN VESZPRÉM) NUGÄN.

PÜB ELA TAIZS JÓZSEF 1891.

PÉCS (NUGÄN).

Pb
Esp

DIV BELEMA TÁTRA.

MÄR FA KÖLCSEY

PEVOTAVOBÖL IN VP. FA

GEBEUR IZOR

kademan Volapüka

ZIRC (KOMITÄN VESZPRÉM) NUGÄN.

PÜB ELA TAIKS JÓZSEF 1891.

PÉCS (NUGÄN).

708.704 - B Esp.

Der Schatz des Toten-Gebirges.

Kölcsy, Ferencz

Menade bal, püki bal!

Div in belem: Tátra (Nugän, komitän Szepes).

MÄR FA KÖLCSEY,

pevotavoböl in vp fa *Gebaur Izor* (Zirc, komitän Veszprém, Nugän).

I.

Sol ebinom disöl. Stals lätik oma esmanidoms de tipüns belema Tátra. Feilels — ebinom hitatim — egetevoms posbalvoto ini zif, kel setenomok in topöf lesumik, nilü belabäks gianik, len jols venudik flumila Popräd. In zif Kézsmárk lödoms sifs dutlik, deutik, köi yunans nugänik eitevoms al lenadön püki liegik e poedik poslifelas Armina. Kodü atos esteboms iso i yunans tel uts, kels espatoms kobo seü zif, ajuitöls venudi vendelulita. Pal glofotas smajönik; paklotöls gütiko, tefü lifüp leigiks, lenlogü sened omas difobidiks. Logod balima ebinom yofik ed eloegom lifliko mödi menas spidöli ninvedo lüodü zifi, ed id esteifom yofön fleni oka. Ab at jinom binön gezugälik e dlimälölo elogedom äl soli adisöl lüodü belems legletik; logedalönug oma jonom glifi linedik tuetöli.

»Tihamér! binol plö ol« ebeginom pükön Etele yofik, »ya telidno elüjonob seniti olik ali yagel, kel luyümoköl su günü oka, stanom us; ab no ebestimol obi me senitöf ola.«

Tihamér, äsif anu edagalomöv-la se dlim, pesüpitöl eflekomok al fleni oka; evilom pükön, ab lipis stamaniföl ekikom denuo, edotilom ed eseifom. In logod ela Etele klülälük logedalönugs pida epuboms; minutis anik nepükölo elogedom fleni oka, doliko komipöli, e dunöl deti oka su jot oma ebeginom denuo pükön: »memolös lebömeti ola!«

»Memön, ag atos binom levemo nefikulik, ab befulön!« — —

»Näm lana binom vil, finasek vila binom dunod.«

»Edif näm lana binom in vuls pedistuköl?«

»Ciläl! in koap saunik näm lana padalestifom te medü müeladäl desänik. Susö! jedolös logedi fefik al stadi linedik ola ed odaledol bifü olit ed odenusaunol.«

»Li klödol osi? ag! ob edunob mögikosi valik. Ag läbikels et! — ab kisi ibö kanol ol sagön dö lanastad somik, kelde no labol suemi!«

»Ag, si, labob suemadi; id ob ebinob löfama-lädik, id ob pecitob in spels obik, ebinob levipik,

edlimälob, ekomipob, — esaunob ed anu smilob demü stupäl obik.«

Smül lelügik pelogom su lips ela Tihamér. »Löf? ag kiöpa nololsöv ols, kis binos atos! Flitön äs pab, susiflamön as pölalit, palanimön neiti lafik, täno lonedüpön, lesumiko slipön e gödelo valikosi fögetön: atos binom utos, kelosi nemols löfi. Begob oli Etele löfik, no fovolös atosi!«

»No, flen oba! Eninfalol in valüdi liedoda tomik, delo alík vedol glumälikum ed adeiläfol. Sukoti kimik olabom atos? Edesinol obinön stenü-dälik, ed eko pasölol aiumo fa ledesid rüböl! Livilol deulön?«

»Si, vilob deulön.«

»Tihamér lelöfik! mutobs lüvön topöfi at.«

»Lüvön topöfi at, lüvön ofi? No nolol, vödi lio jekiki epükol!«

Etele esiämom. »Vendel binom jönik, hitati-miko vamik. Vip vönik dagalom in ob. Alif alogob tipünis ela Tátra, aidolos obi, no nog ebinön uso.«

»Vöno id ob elevipob binön us.«

»E nu?«

»If labol desidi, odelo ud udelo kanobs susi-golön, sosus utuvobs dukeli.«

Du yunans tel epükoms kobo, stepis anik vei-

tikumo man estanom luyümoköl su günü oka. Flom skinaplifik nevidik, nud netipik, logs smalik vestigöl, cigs nepinik dub solastals pablonöl, balib gedik peluletöl, nökeb blefik e täg lestifik: ats ebinoms lönügs patik oma. Koapi oma etegoms stolahät pedegeböl, len kel ebinoms noviets anik, gun nelonedik vöno glünik ab anu luyelibik, goaklots se liebastof, sak dafaskitik ed efovönöl. Kapi oka eflerkom cenamo detoi e nedetoi e fino elüjedom logedi al yunanis at kobo pükölis. Ven yunans tel elogedoms lüodü tipüns ela Lomnic, etikom oko sobido: söls yunans at tel binoms zelado foginiks, ed in tipün at no binom lukilogam lätik; osäkob omis va-li desänoms susispatön in lefogis; ogetob dlinamoni gudik. Also süenöl elasumom günü oka in nedeti e häti in det solatastepo emalekom kol püköls, al kelis elükömom letiemo, ven enömodoms dukeli.

»Dälö! et binob ob.«

»Kim?« esäkom Etele.

»Hm! dukel et, kel odukom sölefis onsa susi al ülfati; panemob Knuth Ferenc, pemotob in Lomnic, binob dekömäb e poslifel ela Knuth Pál mäkabik, edünob as solat yelis tels mayedi oma; estebob in Tälän e nu pedismitöl e libik, labob sesumü gün oba, nosi.«

Püköf at lomnic-ik, löm at selednik esüpitom yunanis ed i lips glümikela efezugomsok al smüli, ab votikel esmilom kleiliko.

»Bafö, bafö! Knuth Ferenc lanimälik. Also ol sevol sefiko vegi bevü bels at?«

Flomaplifs jamepa Knuth Ferenc koplifomsok solüdikumo, äsif smil yunanas no ebinomöv ome lesumik, ab pos minuts anik ekonletom suemanämi, ekögom ed esagom: »vegi? söl yunan! sevob zeladüno sefiko, leiko äs golad foetik, kel pemotom in belems; ya in yunüp oba esevob zivegis valik. Blüfolös blufi bal! Osusidukob onsis so geiliko, das okanons stelilis steigön neb hätis onsa.«

»Li-omögos susigolön odelo?« esäkom Etele.

»Omögos; efe jü tip geilikün.«

»Beno, also udelo obeginobs vegami at, bevüno oplepadobs obis al vegi.«

II.

In dom smajönik sembal ela Kézsmárk, famül esuistanom nü de vendelafid e siadokom nilumü litöp, kodü rivön nilikummo luti lukalodik vendela. Mun axänöl elitom fleniko in cemi e stals oma migöls okis ko uts litapola filedöl su tab, edisipoms

klili lesumik su völs. Lenlogölo säli e möbis, foviko logon, das klinlöf, koven e lelab lödoms is. Söl bäledik, kel siedom koveniko in lamastul e tabäkedom givotis gletik se bök golüdik oka, binom söl Aringer it, löpacödel zifa nomeugik sis jels mödik. Kapahels oma ebeginoms ya lunönok, cügalib oma evedom ya lugedik, ye jinos, das söl löpacödel labom nog nämis sätik al polön böladis fatäna; domasanele nevelo eplonom defi pötita, kelosi id enoelom lebena götöp oma glöpiko sündunoköl. Läd, jikel siedof in nil so konfidlik nebom, binof nen dot jisöl doma. Klotot ofa binom balik e täg e kodöt ofa domälik; logs liflik e fom lipas ofa flätoms, das of kipof stafi ciföna.

Matel e jimatel in baladäl beatik elogedoms me gälod geilükün jisoni okas Aleida, flölöli in yunüp, pani soelik löfa okas. Aikel elabom pöti logön lolis logoda jönik, nidi sofik logas yulibik ofa, lehelis blönik, glofoti keinik, — okoefom, das Aleida ebinof velato jönik e venudik. Jipuli somik kim eletomöv nen dadukam? e söl löpacödel e jimatel oma id edunoms valíkosi, keli ekanoms datikön. Aleida edanüdofof, emusigof, estikof dekikis namavobotis, emagof e plä pük deutik e nugänik id epükof flentiko; e bi ebinof jönik e liegik, valikans

esteifoms lükömön in zileki logedas ofa, e mödikans elevipoms ofi matön. Söl bäledik e jimatel oma esiämoms ya ofenumo tefü atos, kim obinom-lagam digik stü venuds jipula e lenlogü böb fata ofik; ab jipul elifof delis oka in taked lefulik; edanüdof egelo leigoyofiko ko balim, äso ko votim, ed ejinos, das danüd eibinom ofe nitedikum ka danüdel.

Apöto, nen dlimäl alik emekof gonön finedilis nifavietik su pianofod, ed ebo efinof dediloti sembal, ven in smasüt stilik tlids peliloms disü litöp pemaniföl. Jipul jönik etlidof al litöpi, elogedof ina e foviko egezugof kapi oka, edaledof nemödiko. Mot ofa ebo emanifof lipis al säkön, ven seo neitamusig etonom dusiko e motalips maidunoköl ekikomsok smülölo.

»Aha,« esagom söl Aringer, »at binom zelado Laudon yunik.«

Aleida evinegof siölo ko kap oka.

»Binom velato yunan bizugik« efovom bäledikan, »e domikibom gudiko.«

»E binom vemo labemik« ebevopükof jidomasöl, »i vom Seifert ofegelütöf ome valikosi ofik; kaladalönug jönik oma binom, das stimom sovemo jinöki okik.«

»Ag motil!« bevopükof Aleida, »atos binom noturno jönik et, keli elilobs bletimo de Tóvölgyi Tihamér.«

»Tóvölgyi et« esagof mot, »kim nolom, kimik binom e kiöpa licinom?«

»Ö, ö« sagom bäledan, »no kanon nonön, das binom yunan petidöl e baonik.«

»Baon no binom katäd« egesagof jimatel.

»Ab binom slep, medü kel kanon suixänön geiliko; tälen binom stab sefik spela« egepüköm söl.

»Spel binom ton vagik. Vöd bal ta vöds tum« esagof jimatel in ton siensiko geilikum, »miplidom obe men at.«

»Lebeno« egepüköm söl Aringer ed ebiegom kapi okik.

»Laudon yunik binom pesevälan obik« esagof läd Aringer.

»Legitiko« elesagünom domasöl; etabäkedom telidno e loföl lemenäliko böki golüdik i jimatele oka, jiat edunof sümiko, e zan domik pesmudom.

Du smasüf at Aleida ejinof neudik, elilof fovo musigami. Pleit ofa peflätom dub senit, keli eblöfom kol of bal yunanas cädik zifa.

Laudon yunik leno ebinom nestümik, e no te in lebalik blötazenodil nifavietik edagaloms feks

glötik ta Aleida läbik. Ye vanliko; Laudon enolom, kisi dunom; jafädi so venudiki e böbi so fümiki, äs ebinom ut löpacödela, mofitön medü filädajed bal, no ebinom tikäd lätik. —

Musig eseilom; litöps domas pekikoms posbalvoto; id Aleida eslipülof; — te litöp bal ebli-bom pamaniföl; at ebinom ut visü dom famüla Aringer. Se at edeselogom yunan sembal ko logod neledik, ed elüodom logis oka al litöpi Aleida-a slipöl. Seo ed ino esölom stil dibik; lemun enidom geiliko in lut klinik ed in smasüt tüm glüga nilik pabelitöl dub nid sofik muna, ejedom jadi gianik. Ejinom, das atos evobädöm fluni nonik al yunani e luyümöl oki su lamaflegs oka elogedom al litöpi pekiköl, e no elabom nämi al flekön logis votöpi; seif pelepedöl edlänom blöti oma e dis logahels oma enidom dlen biedik. — Glock etonom; etonom balseteli ed in timil at lutikälas edapubom flanü glüg föm sembal ed egolom jü dom löpacödela ed us ebli-bom stanöl. Neitagalan snatik, dat blöfom-la kulädöfi calik oka enakömom, al kanitön id atna kaniti kösömik e dat nen sek alik suflagom-la löpacödeli, pos vendelafid gudik dusiko slipöli al kaut zesüdik. Suvok kleilik galana evobädöm nelesumiko al yunani glumälik; lezuniko eninflapom litöpis,

pidalemuföl se seit oka. Lit in cem esusiflamom läto e penösom. Evedom daeg, ab ekanon logön lä munalit, das yunan — kel no binom votik, äs Tóvölgyi Tihamér, — in steps fovälik egolom sneko, bi toms löfa exiloms slipi de logs oma.

III.

Tóvölgyi ebinom cil pala nugänik in Bänugän; pimotom in famül baonik ab no liegik. Fat oma elabedom somödikosi, das ikanom letön xolenadön soni oka ed at efinom studis oka no nen sek; ekonletom oke sevis, ed atimo ebinom pacälöl in Kézsmárk, lä kejulan vönik fata okik as gitiplagel. Kuliv, smajön e güt in täg seik oka, skil e jön glofota esefoms ome lasumami gönik vätopo, kelöp epubom. Binos pöpidöl, das nat no iläbädom omi ko yof mödikum. Fän liflik e tugletik emekom omi dlimälik. In gödel yunüpa okik edibälomok in lilädami poedalas tikälikün. Pals oma ezögoms önedön fäni oma süename e plepadön lüodi flama, füdo nen dot osusiflamöla. U-li läb pledom glebösodi in zids nenumik menada, e valikos delagom te de atos: yunan säplifoköl ko kim ed öned flun kimik kokömom?

Fami
esied
in zil
Etele
bufun

kobo
jipuli
Pos
obsik

Aleid
pom
so kl
kof g
kim
galon
kanü
pepal
pom
ome,
sis y

IV.

Ebinom fajüp; belems e zif petegöl dub nif. Famül Aringer egivom vendelamusami. Tóvölgyi esiedom len pianofod ed epledom. Etele efasedom in zilak vomülas. »Golonsös« eblamof Aleida eli Etele demü faseds oma, »golonsös e pledonsös bufumo ko söl Tóvölgyi folümi edelik de Chopin.«

»Vomül! atos no binomöv plobik; mans tel kobo; kalodäl kimik!« egepükom Etele, e dagleipöl jipuli len lam, edukom ofi nebi Tihamér al stuli. Pos timils anik cil venudik esiedof nebü yunan obsik.

Tóvölgyi Tihamér avendelo elogom balidno eli Aleida, e föm at venudafulik e nedebälik edagleipom senitöfi oma. E nu, ven epladof oki in nilelöf so klienik e logeds bofikas ekozidoms e jipul emekof gonön, vifiko äs lelit, finedis oka su pianofod, — kim okanom seplänön seni, kel in timil lebalik at edagalom in om?! Logod klülälük e löflik, sof, gälasen kanüdik pemaüköl dub plüet mödik, itekonfid cilik, pepalöl ko mük, pled senik, — valikos at ebetepom lani yunana ko näm pekosiadöl, ed ejinos ome, äsif edatuvomöv-la in minut at, kelosi esükom sis yels, kelosi etikom ed ebitopälom oke, kelosi

eblese nom, eklödom ed espelom. Jipul neglifik i pämu fälöf; esukof nilani oka de slep ali slep e finasek minuta at subimika ebinom pled magifo benotonöl, kel, edagleipom i lülinanis valik.

Pefinos. Epledels pebeglidoms fa plisenels. Aleida elüsumof läsevami in stil mükik; ab ali Tihamér böset at läsevama evobädödom nelesumiko; no ekudom va läsevoms pledi oka u no. Tonodi stinas elenlogom as vödemi ladas ed eklödom, das jinilan venudik oka ekapälöf omi löliko e das tons tonodöl disü fineds ofa, binoms-la vöds mesedöna beläbölün. Ag cit läbik!

Sis tim at Tóvölgyi ekömom mödumna in domi famüla Aringer. Söl bäledik evüdom omi ofen al tabi ed elilom gälödünö, ven Tihamér ekonom ome dö O'Connell, dö Peel Robert e dö reg Louis Philippe. Ye sotimo esäkom id atosi, vio delidiko paselom vin in malitöp budapest-ik; ibo böbi söla Aringer efulom tedam ko dlin at sülik. Jisöl Aringer, kelde sevobs ya, das pötü konsälam domik esiedof in stul bisiedalik, no etaelof visitami söla Tóvölgyi, i no esmatapükof, ven Aleida kobü om epledof su pianofod, ab logs kautik ofa elogoms nog timo, das yunan nugänik elogedom in logis jipula jönik dibikumo, ka plüet teik atosi eflagom.

Kläniko esäkof lavogeli, lä kel Tihamér elödom, e kel fati ata esevom gudiko, kimiks binoms dinäds tefü motöf e labem omik. Liedö, sukot ebinom negönik. Yunan pemotof fe as baon, ab no ebüadom dö labed legletik.

»Binug binom lan valikosa, e binug at binom gelüt liegik; aikel no labom atosi, no ogetom jisoni ela Aringer.« Äso etikädof ed esludof. Sludoti oka at emekof senön ele Tihamér ko manifäl umik u luumik; kodü atos visits Tihamér-a evedoms aiseledikum, pianiko egezugom oki löliko ed eblibom in fag lepötik.

V.

Laudon, kel estebom yelis anik in Budapest in dom palefa okik, enakömom domoi, ed elove-sumom gelüti jönik, keli egelütom flanü fat edeilöl. Zu elabom speli ogelütöna. No ekanon lasumön badliko if esevälom oke eli Aleida, efe no nen spel alik. Nunot at pepakom lelitavifo in zif lölik ed emekom dagalön in blöt Tihamér-a snekavoms jaluda. Stad oma ebinom lejekik. Elifom in dled obölüda negüvik; näms koapa e lana pelunoms logiko; ebeginom luletön jäfis oka; esükom soali

ed ekikom linedäli okik i visü Etele. At elejeko-
mok, evilom ome lofön yufi, esteifom sükön disi-
päli ple om; täno stedäliko ebefeitom ed etädöm
omi e nen spal ebikipom loki ome. Yunan neläbik
ejinom ofenumo konsefön cunäli ab egefalom in
stadi büfoik oka. »Om ogetom laneli oba,« leglifom
— »e kikod? dido, bi fät elegivom ome golüdi
me nams fulik anik? No-li okanoböv id ob blüfön
fäti läbik at?!« Löf, jalud e levip lepöfüda ebete-
poms omi me tom hölik.

VI.

De fut ela Tátra susivedo smaveg snekik ab
golik dukom sogi al ülfati. Lanimälik Knuth Fe-
renc ebigolom e yunans tel ko stafs lelaklufik in
nams etlidoms laiko in vegeds oma. Knuth enulom
mebi lekomipas yulopik ed ekonom, vio ebeviko-
doms eli Bonaparte lä Marengo ed ezunom vemo
demü nevelad edatiköl, segun kel Flentels emopo-
lomsöv-la levikodi. Alif ememom Täläni, nevelo
efögetom eli »lacrima Christi,« keli ecedom vini
gudikün ed adlinomöv id anu. Äso sog at efövom
vegi susivedo, ven süpito pelilom tonod, kel äs töt
emekom dlemön luti e tali. Jamep Knuth Ferenc

esejutom güni oka e tonod oma elekom lejekiko bevü belems. Pos minuts anik se bigib as gepük pälilom lapahön e dogs ebeginoms vaulön.

»Kis ebinos atos?« esäkom Etele.

»Jut e gepük sinifik jipana« egepükom Ferenc.

»Lek, vio milagik!« esagom Tihamér.

»Hm, söls yunik! atos binom te bielovaton feleigü utos, kelosi olilons löpumo« egepükom jutel.

Fovostepöls, len siem fota elogoms ya jipani, kel enülom ko dogs, alaböl smacüdi len lam okik. Knuth fleniko ab deno pleidiko ebeglidom jipani.

»Li-binol denuo is? lan zipölöl!« eluvokom son fota.

»Ö gü!« egepükom Ferenc, »dunon atosi, kelos binom jäf ona. Söls yunans at ed ob binobs fenik, lefid smalik no odämomöv.«

»Kisi eblinol ga ke ol, kelos osatom al lefidi?«

»Pötiti vo gletik, kamadel! nen ot no zitom lefid.«

Bevüno egoloms bivedo, jüs enakömoms al ludomi sembal; is emiteloms läami, kela föadili ekükoms in jipamilig e de poikos eloetoms loeti smekik. Asiedöls iso in zilek len lefid, Ferenc ebeginom plifön logabobis oka, ekögom e valiks evalädoms, das tik mäkabik okopomok len lips oma.

Yed om, plas pükön, muefokom nedetoi, egleipom päkemi oka ed ebisumom fladi fulik ko vin golüdik, keli emekom zigolön in kopanef ed ebinom ebo odlinöl telidno — ekipom ya fladi in nam ed esutovom ati al lipis — ven epuboms in logod nedledik oma logedalönugs jeka. Jipan e jipadünel ebemaloms okis me kluzifamal, edesumoms vifiko smahätis okas ed esagoms loviko pleki sembal. Yunans elogedoms stunöl flanivedo, ab no elogoms votikosi as mani sembal in klotem blägik e pedegeböl, kel in fag neveitik ebeigolom len siem nebela ed edepubom vifiko bevü bims.

»Kim binom man at?« esäkom Etele.

Ferenc e jípan edunoms finedis okas su lipis ed ezilogedoms luniludiko.

»No-li binom ba lapinel?« esäkoms yunans

Knuth Ferenc emekom logodi zunik. »Lapinel? ob sötob-la dledön de lapinel? üf te binom-la atos, jonoböv ome vegi ini höl. Takedö! kim nolom, va deno...«

Jipadünel enatemom dibiko, ezilogom: »Gode dani! emogolom.«

»Kim ebinom ibö?« esäkom dlano Etele.

»Aidalivolös obsi de bad« eseifom jipan.

Knuth Ferenc edlinom nog balna se flad ed

elukiblinöl klieti satik lade okik, edeviubom mudi ko nam oka ed enoetom dinitiko omes, das kelos ejekom telsyeliki dünani lanimälik mayeda oma, no ebinom luos, ka devel it.

Etele esmilom: »Li-devel? ab kiplad ebinoms hons e safs jevalik oma?«

»Täno ga binom koapafluk kodemik oma« eluvokom zuniko Ferenc; »li-kanons ibö klödön, söls oba! das dledob de jad obik?«

»No fasedonsöd söl yunan!« edatovom vögi oka jipan, »et ebinom lutikäl zigolöl, son devela, kel aibüdom votikes lutikäles jepöl divi belema, kel kodom lömibi e lustomi, golom in lefogs e te God nolom, kisi dunom nog; no te balna elogob, ven eflitom de nebel su beli.«

»Alos nog« efovom jipadünel, »klif manifomok komü om, täno ningolom ed in kums sepolom divis usa; poso bel ninkikomok, äsif ebinom-la lesö sis tenüp.«

»No-li nolonsöv-la söls oba, dido nolons, binons ga mens pekulivöl, sikod zelado elilons nuni dö fatel obik Knuth Pál; God binomös misaladik lane omik, ab id om elabom dini tuggedik ko lutikäl at e siso dalebom demü atos famül lölik ela Knuth; dasö lelitaflaps balions! . . .

»No neläbädolöz belemixänel!« ebevüpükom jipan, »voto id oli omopolom devel; ab vödi bal plo tums, binos zeladik, das is bevü belems, tikäls badugik jepoms divi levemo mödiki. Ab vanliko, man isik no binom sato kapälnik alos; sod selänans íoginik, as sam se Märän u Täl, kel tevoms de pag al pag, ed al pölidukön menis, seloms mugatläpi — ats mopoloms golüdi, diaminis; ibo ga noloms gudiko, kibido lükömon.«

»Fatel oba« ebeginom denuo Ferenc, »i fatel oba Knuth Pál elabotom sembalna tälani somik. Man kodemik at ezigolom is ko mugatläp; ebinom luklöfik äs lupoedel. Gödelo sembal ikesumom fateli oba in belemis, us elodom oki ko divs, ebelegivom liegiko i bäledani ed eletom omi golön domoi. Tum mil balionena lelitaflapö! ebo kodü div at efalom fatel oba in valüdi tikäla badugik; uf evilom ud enevilom, vin egelo eflumom da gug oma; täno i div pelunom e plä atos i kuni, jevali, domi e valikosi oma efeludlinom. Siso famül Knuth dalebom in misalöf.«

Nag ekonom atosi Knuth Ferenc, eseifom dibiko; täno esagom nog vödis anik neläbädöl, e kelosi nog eblibom in vinaflad, esedlinom dat no pabölüdom-la.

Sog smalik nulio efovom tevi; klif geilik nen bims ä smabims estanom bifü oms, al keli emutoms susigolön. Disü futs omas in timil alik pelivom stonadedil sembal ed erolom beladisi ve belakliv. Nu dukel eluvokom: »mutobs glugolön söls yunik!« e medü nugs lelik ekanoms te susixänön al klifis geilikum. Stil e taked ebinom valöpo; golads lapik aibunöl egevoms liföfi pülik soale at lejekik; so-timo töt klifadedila sembal tömetoköla e votikis tum edalemuföla, u mür bleka Tar eropom stili, dat mekom oti nog lejekikumi. No lonedo eglugoloms, ven disü futs omas esetenom oki dib petegöl dub nif tenüpik. Sol ebinom ya edisöl, ven erivoms futi ülfata: Lomnic. Ferenc eluvokom: binob nilü Öttö (laks lul). Feifam marmotas anik pelilom, e lefog etegom nidi muna. Evedos dagik e kalodik. Bim nonik, ni smabim bal bifü oms; te samads anik ela »ranunculus pygmäus« pelogoms is ed us fa Etele valikosi duvestigöl. De sedod at yulopik eplökom samadis kil, ed esteigom omis len häti okik, e valikans esteifoms susü belakliv desnu ya vemüno xänik. Pöligis glugolöna eixänumom daeg aigletikum. Knuth Ferenc evedom denuo fefik, sägo aiumo nesufädik; ekodemom nifi, ülfati, lefogis e kalodi togo, ed enenolom cödätön,

va sötoms stebön is neiti lölik e nen fil dlemön kodü kalod, u sötoms blüfön susikömön jü smabims, ab du veg at okanomsöv blekön nökebis oksa. Yunans eväloms lätikumosi e jamep obas de Marengo efovom glugolöni no nen tleps lada, ye no evilom pacedön as tempik.

»Hopp, hopp« eluvokom Ferenc in geil metis anik, »edesekömob se lefogs, iso litom kleiliko mun, sibiröms smabims, okanobs meköni fili.«

Pos tim nelonedik erivoms topi pötik e blefüpo fil eflamom su klif zü kel sog tevöl epladomok ed efögetom gäliko visenis pos smalil loeta e dlinot vina. Jamep Knuth Ferenc ejutom telidoko gün ed ejekom goladis foetik e beris, lödelis soelik belama. Pos timils anik etötös in zümöp e lek palenflapöl nu al nilikumiki, täno al veitikumi klifi evetonodom beli e nebeli in liens lelonedik e panosom in fag. Dukel emogolom al konletön letuigis, dat konsefom-la fili. Tihamér esiedom glümäliko galöl nebü fil, ed ejinos, das ninvobädambenöfik, kel pelogom büzendelo in logod oma, panosom. Märs dö lutikäls e dö div ela Tátra, kels egäloms umo lanimi ela Etele, emufamäloms uti ela Tihamér taiko.

»Kisi blinol jamep?« esäkom Etele eli Ferenc gekömöli.

»No fanoti liegik, söl oba! binom luklöfik e leitik; sembal believegan pöfik ebölüdom atosi, ud emojedom badaviliko.« Also püköl ejedom poki sembal gletikum al gluni et eseitom tuigis anik in fili. Etele esutovom poki ed edusükom ati, »kim nolom, va no ninom-li legivoti sembal de lutikäls bela« enotedom cogiko. Esibinom in ot diled boda, nigöp — »atos elönomöx nigidaifane sembal« esagom Ferenc. Eninom nog pöpi, stonadiledis anik — »ö, lelitö! kis binos atos? vio gudiko binos pepäköl!« epükom denuo Ferenc. Ebinos buk, in om mödikums fols pepedöl e namapenäd, kela begivöds ebinoms: Mathias Fabricius descrip . . .

»Tum mil balions!« eluvokom Knuth ed emojedom poki; »atos binos buk magügik; if ek manifom omi, devel suno opubom.« Etele esmilom kleiliko, emanifom buki ab devel no epubom. »Ö, sovemo dledön!« esagom Etele.

»No dledob de mans tum« estötom Ferenc, »ab lutikäl, huh söl, lutikäl binom lölo votikos.

»Mathias Fabricius?« ebevüpükom nu Tihamér, kel ebinom jü nu muedik, »man kimik binom e kiöp lödom?«

»In lefogs, in ninovags belema e valöpo ed in Sz . . .

»Li-at binom man ut, kel mopolom divis ela Tátra in saks? ó jamep Knuth, stonadileds et pe-mojedöl ebinoms ba valiks se golüd«, enotedom fasediko Etele.

Knuth estunom, elogedom lüodü stons ed eblibom muedik; ab Tóvölgyi edagleipom ko nitedäl logik namapenädi ed ebeginom lilädön:

In nem Fata e Sona e Santikäla. Amen!

In yel 1599 IX-ula 15-id eplidos Sölale distukön medü filed zifi obas, demü sins obas. Te doms 45 egebliboms e kleud. Äsliko epönom Sölal God obas zifi misalöfik: Lócse. Lezun Sölala edoniflapom i su kap pöfik oba. Plekölo e cunölo edulifob delis oba e Sölal edonilogedom misaladiko su obi ed esedom al obi laneli oka, kel epükom so: Bi plek e vitim ola binoms lesunik Gode, gololöd al kleud bäledik, e kelosi olilol, küpolöd legudiko. Ven enakömob al glügi, padan Ezechiel esagom obeplütiko: Lenflapolöd kilna möni zübudota! — Pötü flap kilid mön emanifomok e staf metalik edesefalom se ot; ab padan Ezechiel esagom: Sölal God obas vilom, sumolöd stafi at, e gololöd al belis; ed us, kelöp staf omufomok in nam ola, blibolöd minutis kil e leplekolöd Sölali obas, täno flapolöz al klifi kilna, ed otuvol divacemi. Edunob so. —

Ven klif emanifomok, eningolob ini lecem, kela jops eblegomsok su kölüms silefik. Yan ebinom se golüd teik, ed ino estanoms kölüms golüdik 12, lä kölüm alik estanom man bal leiko golüdik, in zenod säluna estanom sanälal se nobaston, kel elitom äs sol. Süpito . . .

Jamep de Marengo, pötü vöds lätik at, ebeginom toniko natemön da nudahogs, bi ya eslipom dibiko. Eslipoms i valiks demü fenün e lilädam no pefovom.

Du paud Tihamér dlimälo egäлом oki in jön topa at magifik. Fil penösom, mun ebeginom disön; jads gianik belema evidomsok su plen dagik. Stels espagoms len sil dusiko. Böset nonik. Delo folid jafama vol ebinom ba somik, ven God efiläbom stelis. Soal kimik! Stad at emekom galön tiki deditama — Elüvom ofi diso bevü mens, ofi, nen kel no ekanom lifön; in timil at ejinos ome, äsif lilomöv nulio musigi, keli elilom bü neits tel len litöp jipula löfik. Toms jaluda e levip denulogöna ofi, ebetepoms lani oma ko meköf valüdik. Elüvöl takedapladi egolom muifiko sneko, elogedom al sili ed alogöl soli xänöl eblibom stanön lä slipels

ed eluvokom: agödelos, golobsös! Dukel esuistanom, ünü minut bal eduvestigom poki oka ed ebeclidom stalis sola xänöl me slugs anik filavina; esumom päkemi su oki e ko Etele, kel bevüno id eplepadom oki, ebeginom golön bivedo, dat dukom-la tevelis al tipüni. Su veg elasumom anikis stonas ädelo pemojedölas, dlediko ezilogom, va devel no mofanom-la omi, äso fateli omik, ed efovom vegi. »If padan Ezechiel... tum mil baliions! kipladi golons söl yunan?« eluvokom al Tihamér, kel egolom disivedo.

»Godó! Tihamér, kisi vilol dunön?« eluvokom Etele.

»Gegolön domoi,« egepükom Tihamér.

»Kisi? omutobs te golön holis anik.« esagom Ferenc, »ed obinobs metis kils löpü lut; täno ojonob...«

Bevüno Etele elogedom fleni oka, kela logodi galam e glif enefömoms jekiko. Lan e koap oma ebinom malädik. Etele elejekomok; evinegom dukele ed in stil tlepafulik egegoloms disivedo.

VII.

Söl e läd Aringer, pal melidik, esiedoms zäliko peklotöl in cem omas. Logods omas ejonoms koten e fefi. Visü oms epladomsok söls tel. Ekanon kludön se klotem omas e se senit, keli famül Aringer eblöfom kol oms, das binoms se zilak cädikum zifa. Nilü fat e mot ofa estanof Aleida jönik, ko logs edüsöl e ko logod venudiko daledöl; in nil ofa ekanon logön yunani, de loged kela gäl flamöl estalom. Yunan at ebinom Laudon, kel espidom jötön zeremifis matibegelik et ati sukölis ed esteifom vifüno bevolekön dlimis füda läbik oka. Sikod evisitom palefanis oka ed ebegom omis al lensumön stimafuliki cali matibegelik. Matibegels enumamöl in pük dekik lönügis bizugik palefana yunik, ebegoms okes stimi fetanöna fataskedi okas ko ut famüla lestümik löpacödela su veg at relik. Püköf somik e lönügs yunana liegik emufoms lädi Aringer das emekof nünön sludi ofa, demü legid, dub matel ofa. Matibömet ejenom zäliko. Du zere-mifs at in dom visoik tuvobs eli Tóvölgyi pidadigiki, kel espatom sneko in cem oka, patomöl fa dols lejekik, dü Aleida bevü sens leläbik elensumof lini matibömeta se nams gama. »Dlims vanlik« äso emeditom Tóvölgyi, »kikod elonom fät, das blibob-la

soelik in vol jenöfa ko flam at in blöt oba? Lad no melidom ladi? — Mofö isa! — Ab kiöpi e kikod? Ag liedod tomöl, dagi vio tomiki evidol zi ob!« — Eseilom e jedöl oki ini stul, nam omik efalom su buki sibiröl su tab. Kapidüsölo esiedom nelonedo; tän susilüodom oki ed eloegom buki bif ok seistöli.

VIII.

Tihamér ebömetom flene okik, das ofögetom jipelepleköli lada okik; ye vanliko! Fögetön kanom te ut, kel no nedom fögetöni; läbikan. Kela blöt binom tomafulik, ati kopanom mem ko fied lejekik äsliko snekavoms Orestes-i. E sibiroms minuts in lif menas, ven no kanon sölön oki it, ven sens ko valüd meköfik e netadunik komipoms ta lisäl, ven plak, sap fegoluga panosom, ven dukel fa God obes pagivöl depubom, ven flamot kapäla panösom, e men misalöfik no tuvom e no labom de legivots balion süla nena te bali, sod pafanübom in filäds devela e no kanom palivön. Klöd bleinik e loviklöd binoms neflens rübikün gena obsik. Mens balion liföms in slafub, tlepöf e bapäl. Lisäl pejänöl no binom fägik libön oki; lagobs len dins,

kel no sabinoms, i no kanoms sabinön; vitobs
veläti, edif tabinom obes, mojobobs omi se
veg; sükobobs leläbi löpü e disü tal, bi su tal
no tuvobs oti. Tóvölgyi Tihamér, bi no eka-
nom lukiblinön tlodi löfe okik, pemofom ini
län nemiedik fäna ko pölig fepölöna. Dö div
ela Tátra elilom pükön mödikosi sis yunüp
oka e tiemo elüsumom smülölo märís somik
ed etuvom musami nedulik in ots. Ab enu pötü
zendelafid jipanas stup e fopug mära no klülü-
kom ome, sod levip lanijänöl evedom in blötaze-
nod oma: ag ifna divs disatalik omanifomsoköv
ome! — Kim binom ut, in kel levips lovünatik
no idagalomsöv-la sotimo? Kim no evipom-la evelo
flitön? Kim no ilöfom-la denuo vedön yunik? Kim
no ivipom-la ga evelo sevön klänis, kel pasävoms
dub veal fäta tenüpi? Kim no idesidom-la plänön
fänomenis milagik hipnotima? Lan mena binom
binan milagnik; sotimo sufom dalemufami mekö-
fikün nen sukots, votimo mufäl fibikün geblibom
in om, dat füdo otepom-la ko näm jekik. —
In Tihamér edagalom levip ed at ekodom, das nama-
penäd, fa Knuth Ferenc patuvöl enitedom omi le-
vemo. Stup kimik! etikom, e deno plo stup at
esenom in lad oka vipi so mekädiki, kelde pali-

vön ebinos ome visenik. Edaledom ba komü okit, e timilo iet elevipom levamiko, if te nesiäm smilik at ovedomöv-la yeg spela siämik. In Tihamér ekomipom baflano lit lisäla, voflano levip daegik, ed if et esteifom datovokön, at eslupom su veali löfa flamöl, ed emekom senön ome, das falo at no otuvom yufi segun nom lönik nata. »If jipul pelepleköl ma vil jipaela okik onesiof deti oka, bi binob pöfik ed olofof omi votikane, — dib nelovestepik odedilom ofi de ob e no blibom ple ob votikos, äs klemön,« e tik at elejekom omi. Klemön! Vöd düfälikün in jenabuk menada. Klemön etofi, jikel binof tik lesuelik lana lölik oma, dölod lesuelik lada omik! »Va-li no sabinoms in nat mil e mil fänomens, kel lüjonoms al kläni dibik, obes nepläniki? Kikod no mögosöv sabinön divacem in Tátra? Va-li no obinosöv-la vindit svidik, if nido-böl ko divs, opuboböv in zif e golüdisükans oseifomsöv demü ob ko pönit tulatik. Vindit! ag hölatom! Kikod no kanob hetön? If okanom-la jenön milag e divs oba ospagomsöv in logis mota divi- ed itisükik; ag, lesi, of ogesumoföv jisoni oka e legivoföv jioti obe. Milag demü ob! nesiäm kimik!« — äso esiämom neläbikan.

Fabricius, atos binom nem mana nolelik!

Fabricius in Sz . . . , so esagom Knuth Ferenc. Tihamér esumom buki in namis, esävom omi läok, egolom nog anikna bi-e gevedo ed emogolom.

IX.

In Sz . . . estanom dom smalik len fin paga. Nütlidöls da leyani bif logs obas sevidomok yad glünoyebik, da keli smaveg dukom in lödadomi. Bevü möbs smajönik esibinom i nägatab, len kel evobof jipul löflik. Lehels blönik, logs yulibik, logod sofik emekoms ofi so venudik, äs poedel aibitopälom oke jijöniküni in dlim leläbik oka. Klotem jipula, do no ebinom liegöfik, deno etlätom suno, das jipul licinof de famül labemikum, ka feilelik. Täg ofa e smajön valikosa, kelos ezümom ofi, enünoms nütlidöle, das binom dis nuf famüla pekulivölum. Is esiedof jafäb löfadigik pedibälöl in vob ofa, ven palilom nok len yan. Dlediko esagof: lukiö! Yan pamanifom e Tihamér enütlidom. Jipul ejinof pakofüdöl, ab suno egegetof plisenäli oka, ven elogof in logod nütlidöla malis plüeta spalafulik. Tóvölgyi ebeginom ofi, ezi-logom in cem, fino ebeginom danotön dö söl Fabricius.

»Fat oba no binom domo« egepükof jipul,
»gledilo stebom bevü geibelems ab klödob, das
adelo ogekömom sunumo, ibo no elüvom domi, as
kel no ogekömom delis anik.«

Tihamér eyilälom, bi no enolom, va sötom
blibön u mogolön ed ogekömön latumo, ab söl
Fabricius anu emanifom yani ed enütlidom in gun
pedegeböl oka. Ebinom man bäledik, säto geilik e
nepienik, ab mufams liflik oma enoeloms nämi
nepülik. Enütlidom ko logod takedälik e püdik, ab
ebinom nemödiko süpitöl, das jisoni oka etuvom
kobo ko söl glifik at. Büfo ipükömöv, Ida, cil so-
fik eflitof in lamis oma e lafiko edaledöl esagof
ome, das söl at foginik enakömom minutis anik
büfumo.

»Labob vödis anik al söli« ebeginom nu Ti-
hamér, ed evestigom enakömöli ko senitöf patik,
»begob timilis anik plivadik de ons.«

Söl doma ekopanom loti oka in cemi votik;
len völs ata lucema edatovomsok skafs e su ats
eseistoms buks bäletanädik, mins e plans esigöl.

»Söl oba« ebeginom Tihamér, »egeblinob onse
dini ebölüdöl, bölüdi kela ba no viliko osufonsöv,«
ed elovegivom buki patuvöl bevü belems. Fabricius
elovesumom buki ed edubledom omi me logeda-

lönugs nevodlik, äsif sükomöv bosin om. »Danö, söl, dil völadikum e kostikum fe defom ab nefikulo pogüvom posio« ed eseitom buki su tabi.

»E kis ebinos atos?« esäkom lot stunöl.

»Plans, kelis eplökob in belems; ye sibirinoms us nog mödikums; lögs ela Fabricius kanoms nog xeinön.«

»E buk at?«

»Buk at, söl yunik, binom depenod mära stupik, kel papakom in püks difik bevü feilels dödivs ela Tátra. In yunüp oba edepenob omi e nuninseitob du tevs planavik oba planis, kelis konletob demü sigön otis.«

Logod neledik ela Tihamér evedom nog neledikum e lips oma edlemoms.

»Söl oba, ons binons malädik« esagom keliendo söl doma.

Yunan etöpomok, evilom pükön, neled oma pecenom dub led e bevü sens tomik jema e dota emanifom blötazenodi söle at bäledik ä stümik, as koefale.

»Kisö! söl yunik! ons binonsöv bal klödnikanas ut, kels märi smilik at geboms as stumitömöl omis? No, no, sened lölik onsa jonom linedipekulivölum. Feilels no kanoms suemön, das sibi-

noms-la mens, kels töboms sükön in belems planis e stonadilis, dat oseloms-la otis plo suäm pülik konleteles liegik in zifs. Lio mögos, das feilels ledivoms-la dinis, kelis tlidoms vädelo me futs? Abu ons, no binons feilel; kiöpa Godö! loviklöd bapik at? Esibinom bü yels mödik neläbik sembal, kela toms esümoms utes onsa; okonob jeni oma. Sembalna enakömom in topöfi obas vobel pleusänik; ebinom yelis anik yunikum ka ob; edünom as namunel in vobacem tabela obsik. Ebinom yunan dünazilik e devödik. Jipul masela omik ebinof jönik e mödikans elevipoms nami ofa. Masel it ebinom labemik e monisükik. Alos eklödom bleiniko märis valik, kelis loviklöd pakom in zilak popa bapik; man at eklödom fümiküno märi ut, kel pipakom dö divs ela Tätra, e demü kel selänels nenumik etevoms nen sek alik in belemis at. Tabel pasudöl dub monisük oka, esludom fümiko, no matamön jisoni oka, te ute, kel odatuvom-lakiki al golüdacemi belemas obsa. Statud balimik mära binom: divs binoms peneläbädöl e tikäls aigalöls nevelo odesegivoms omis ninlänane sembal. Masel Jonás sikodo gäliko elasumom lepuli selänik in vobacemi oka, e nog gälikummo elogom, das at esenom slopi kol jison oma e Hans pöfik ebi-

nom velato löfnik ed i loviklödik. Elemom oke namapenädís teföl divi ed ebegom obi okopanön omi in belemis. Nifatimiki mesedi lölik elüxamom al spatavegami hitatimik. Blüfs neseklik elanimoms omi al nulikis. Masel Jonás edeilom. Palefans oma eviloms fematön jipuli ko yunan sembal labemik. Atos ebinomöv plo Hans mizid jekik. Esludom blüfi pöligikün, kel ebinom i lätikün. Löpü Öttö (laks lul) nedeto datovom oki klif lejekik, su kela tip seistoms blekastons legletik, kels kodü stom aivotlik palivöl, segun vetanom lefaloms vifiko e slütoms ke ok aimödikumis. Lefal jekik at mekom böseti legletik. Lupop no nolöl seplänön atosi se kods natik, lesagom, das lutikäls lödoms usit e gejekoms divisükelis. Divacem pasävom in dislit sembal tipüna, kel palogom su flan sulüdik bela at e panemom Királyorr (nud rega).¹ Is sbinom golüdafon e ninovag diaminik; ye, kelos patuvom in klifaslit, vükodom valikosis. Ebinobs ya ko Hans nilü tipün ed elogobs sliti klänafulik, bifü kel blekastons löpoa donifalöls ini dib, ebösetoms äs jod.² In stil tlepik evalädobs bofik. Pos timils anik eluvokom Hans lejekiko: nu, anu! E velato, stonajod ezedom süpito; Hans espidom lanimiko e vutafiliko äl klifasliti, ab töbo erivom siemi ata, ven

süpito evedom lustom levienöl e stonalemöd bal eslidöl, erolom ke ok blekastonis tum e tum vortikis e man neläbik eseistom ko lims pedistuköl lä futs oba. Edeilom. — Li vilons kömön ke ob? ojonob onse mebastoni oma. — Söl yunan, if len sep omik no ocunälons, God binomös misaladik lane onsik!«

Bäledan eseilom. Evendelulitos. Cemayan pamanimom e vomül Ida enütlidof ko litot filedöl. Domasöl e jison oma pebuvoms elogöls, das lot yunik esiedom nevalüdik in stad lafoliföl. Fabricius exämom omi ed elogom malis fifa meköfik. »Ida!« esagom al jipuli, »mökolös bedi plo neläbikan at.« Cil jönik ebeginom lefulön büdi fatta ko logod pidöl, e pos minuts anik Tihamér eseistom in bed as malädikan. Patomöl fa döls foetik no enolom kelöp binom; no enolom kelosi ejenos ke ok; no elogom, das in logs jipula venudik dlen enidom ple om; no esenom, das nam ofa sofiko efinedom flomi oma. Fabricius emigom medinamedis, elofom atis malädikane, ab tlod ebionom dotik.

X.

In Kézsmárk ebinom vigamalit; in süts pop edlänomok. Yunan bal egolom vifiko ve doms lusüta; logeds oma etlätoms kudübi, äsif vipomöv kokömön ko ek. Suno elogedom mani ko stolahät; e nilöl al oti, esagom: »Jamep Knuth Ferenc, sis düp lölik sükob oli.«

»Ed ob ebinob in lödadom onsa ed egeletob us nuni dö söl yunik.«

»Elogol omi?«

»Zelado. Knuth Ferenc sagom te velati kändik. Emonitom in süt äl Sz . . . , ab vifikumo kadas ekanoböv pükön ke om.«

»Äl Sz . . . ?«

»Si, si; zelado al bäledani peneläbädöl, kel diledis golüda, kels esibinoms in pok oma, eecinom in stonis in pok oba. Si, lutikäl . . . et . . . dasö tum balions . . . !

» Eko dlinamoni, Ferenc! sükolöd ple ob vabi!«

Vab ebisevegom. Etele esusiadomok. Slavan evegom vifiko. Lefogs püfa esukoms tävani. Etele elogom nog yunani ed edlenom, ibo ya no elabom speli al lifi oma. Ida e Fabricius ko Etele estanoms keliedölo lä bed oma. Tihamér ya no

enolom atosi, e flen omik ya no ekanom lilön vödis dedita lätik e mopolön ke ok »lädyulö« lätik plo fat oma, lödöl in fag veitikün.

Pos dels nemödik Etele soeliko elüvom zümöpi ela Tátra ed egetävom domoi.

Aleida len lam gama okik, ko festun jigamik etlidom al latabi.

Ida venudik esuistanof delo suköl, ven gödealed ebeginom lulitön ed eplökof sevälölo flolis al festuni, keli eläkof su kluzifi stanöl len sepamal in godafeil plö Sz . . .

Fin.

Noteds.

¹ Királyorr (reganud) kanon palogön id atiemo; no binom votikos. äs klif gletik desetovoköl se belem Szalók in geil metis 2230; jad ata bisebunöpa — bi binom dagik — jinom binön dislit bela

² Aikel bedotom velati jena at, tävomöz al Tátrafüred³ ed otuvom su veg xänik, kel dukom nilü vatafals ela Tarpatak (bluk Tar) äl Öttó (laks lul) in geil metis 2017, levemo mödikis blekastonis, kels, edonifaloms vöno de belems legeilik, ed atimo i donifaloms.

³ Tátrafüred binom banöp. Sibunoms topöfs banöpik kil: Alsó-Tátrafüred, Uj-Tátrafüred ed Ó-Tátrafüred. Kil banöps at seistoms nilik al balvoto, efe in fag minuts 20. Klüm lapik, lut klinik, püf nonik. Top pötikün plo luegipikans. Zümöp binom lejönik, vatafals mödik, fots lino firik. Vat, ma plüd züdik u kösömik. Lotöps bizu-

gik. Lukilogam magifik; spatavegams lemödik e kovenik len fut be-
lemas Szalók, Lomnic, Gerlachfalva. Spatavegams veitikum me vab,
binoms: gladaninovag milagik e tefü jön soelik in vol lölik in Dob-
sina; lak Csorba in geil 1360 m.; kanon i lödön is; sbinom lotöp
gudikün e nedelidik; Lengyel nyereg (saed polänik) in geil 2191 m.;
logon is solüdiko Nugäni e nolüdiko Poläni.

Nakömon usi me lelod Kassa-Oderberg-ik, u me lelod Buda-
pest-Rutka-Felka-ik.

Az elbeszélésben előforduló szavak.

A (á).

Al, a) azért, hogy; b) felé

c) -ra

at, ez (főnévvel)

atos, ez (főnév)

äl, felé (irány)

äsif, mintha

anu, épen most

anik, néhány

ag! ah!

äs, mint (ugyanazon fok)

alík, minden egyes

aiumo, mindinkább

alif, a hányszor

also, így, ekképen

aikel, a ki csak, bárki

äso, úgy, mint; így

apöto, ez alkalommal

atna, ez alkalommal, ek-

kor

atimo, ez időben

avendelo, ma este

as, mint (azonosság)

ai, mindig

aet, ugyanaz

a. s. = *as sam*, pl.

äslíko, ilyenképen, így

anikna, néhányszor

alos, ehhez, hozzá még

ab, azonban, de

B.

Binön, lenni (ahol)

bel, hegy; *belem*, hegység

balvoto, egymás

bäk, hát, gerinc

balim (ík), az egyik

beginön, elkezdni

bestimön, megtisztelni

bömet, ígéret

bi, előtt; *bif*, *bifü*

begön, kérni

blonik, barna

blönik, szőke

balib, szakáll

blefik, rövid

bafö! helyes!

bevü, közt, közé; *bevüno*,

eközben

bluf, próba
blüf, kísérlet
blüfön, megkísérteni
benö! jól van! no jó!
bäledik, öreg (mn.); *bäledan*, öreg (főnév)
bök, szelence
bölad, teher
balik, egyszerű, egyes
baladül, egyetértés
beat, boldogság
bi, minthogy
böb, erszény
bizugik, derék, jóra való
bletimo, nem régen, kevéssel előbb
baon, nemesség; *baonik*, nemes
biegön, lehajtani, meghajlitani
blöfön, tanusítani
blöt, mell
blötazenodil, keblecske (*zenod*, közepe)
bevobädön, hatást gyakorolni, eszközölni
biedik, keserü
balsetel, tizenkettő
Bänugän, Magyaralföld

blamön, fedni, szidni
bufumo, inkább, előbb
balidno, első ízben
bofik, mindakettő
betepön, megrohanni, ostromolni
bitopälön, képzelni
blesenön, sejteni
benotonön, összhangzani
beglidön, üdvözölni, köszönteni
böset, zaj, nesz, lárma
beläbön, boldogítani
bisiedal, elnök
büadön, rendelkezni
binug, lényeg, valóság
binan, lény
badliko, rosszul (rosz néven)
bölüd, veszteség
befeitön, megtámadni (szóval)
bikipön, eléje tartani
büfoik, előbbi (idő)
bigolön, elülmenni
bevikodön, legyőzni
bigib, sűrűség (sűrű erdő)
bielovaton, méhdongás
blinön, hozni

bisumön, élévenni
blägik, fekete
beigolön, mellette elmenni,
 elvonul
bim, fa (élő)
bad, a gonosz (fn).
büdön, parancsolni (*büd*)
 parancs
balna, egyszer
balion, milliom
belemixnel, bérctekergő
badug, gonosz akarat
belegivön, megajándézkozni
beladisi, hegynek lefelé
bunön, ugorni
bluk, patak
blekön, törni
blefüpo, rövid idő alatt
ber, medve
bäseitön, lefektetni
benöfik, jótékony
büzendelo, délelőtt
belivegan, hegymászó
badaviliko, rossz szándék-
 kal
bod, kenyér
buk, könyv
begivöd, kezdő szó
bö! ejnye de!

blegön(ok), lehajlani
bü, előtt (idő)
bleinik, vak
bapül, erkölcsi sülyedés,
 aljasság; *bapik*, neve-
 letlen
baflano, egy részről
büo, előbb, azelőtt
bäletanädik, régi kötésü
bledön, lapozni
bos, valami
buvön, megdöbbenteni
bed, ágy
befulön, végrehajtani, tel-
 jesíteni
bisevegön, eléhajtani, elé-
 állani (kocsi)
banöp, fürdőhely

C (cs).

Ciläl, gyerekség (tulajdon-
 ság); *cil*, gyermek
citön, csalni; *citönok*, csa-
 latkozni
cig, arc
cenamo, felváltva, *cenön*,
 váltani, változtatni

cem, szoba; *cemayan*, szobaajtó
cüg, pofa; *cügabalib*, pofaszakáll
cifön, elnökölni, kormányozni
cädik, előkelő
cal, hivatal, tisztség
cülön, hivatalban alkalmazni
cunäl, józanság; *cunön*, böjtölni
cedön, tartani valaminek
cödätön, elhatározni
cog, tréfa
ceinön, átváltoztatni

D.

Disön, alámenni, lenyugodni (nap)
de, -tól, -ról; *dö*, fölött, -ről; *desumön*, levenni
dutik, szorgalmas, tevékeny
difobidik, különböző, különfajta; *difik*, különféle
dlänön, szorongni, tolongni, feszíteni

dlim, álom; *dlimäl*, ábránd
dagalön, felébredni
denuo, ismét
deno, mégis
dotilön, kételkedni, vállatvonítani, *dot*, kétség
dol, fájdalom; *dolön*, fájni
dunön, tenni; *dunod*, tett
det, jobb kéz
distukön, elrontani, elpusztítani
dalestifön, elzsibbasztani
desän, szándék
daledön, elpirulni
denusaunön, meggyógyulni
demü, miatt, okáért, kedvéért
dub, által
du-, keresztül-, át-
du, még, mialatt
del, nap; *delo*, nappal
deiläfön, hervadni
desinön, elhatározni
deilön, meghalni
deulön, elveszni
dukel, vezető; *dukön*, vezetni
desidam, vágy; *-ik*, vágyó; *-ön*, vágyani

degebön, elhasználni
daf, borz
dlinamon, borra való
dälö! engedelmet kérek!
dekömäb, leszármazék
dünön, szolgálni; *dünan*,
szolga; *dünel*, (bojtár)
dismitön, elbocsájtani
disipön, szórní, vetni; *disipäl*, szórakozás
def, hiány, fogyatkozás,
defön, hiányzani
domälik, házias; *dom*, ház
domo, otthon; *domoi*, haza
dadukam, nevelés
danüd, tánc
dekik, ékes
deutik, német
digik, méltó
dedilot, darab, elvált rész;
dedilön. elválasztani
dis (ü), alatt; *disi*, alá, le;
disivedo, lefelé
domikibön, gazdálkodni,
háztartani
dese-ki; *deselogön*, kinézni;
desekömön, kijönni; *dese-
givön*, kiadni

dib, mélység, úr; *dibik*,
mély; *dibälokön*, elmé-
lyedni
das, hogy; *dat*, azért hogy
dlen, könyv; *dlenön*, sírni
dalemufön, felriasztani; *da-
lemufam*, rengés, rázkó-
dás
daeg, sötétség; *dag* homály
delagön, függni
dagleipön, megfogni, meg-
ragadni
datuvön, feltalálni
dlin, ital; *dlinön*, inni
dinäd, körülmény, helyzet
dled, félelem; *dledön*, félni
dido, valóban, mindenesetre
datikön, kigondolni
dlemön, remegni
dog, kutya
depubön, eltünni
dlano, sürgetve
dalivön, szabadítani, ki-
menteni
deviubön, letörölni
dinitiko, méltósággal
devel, ördög
datovön, felemelni; *datovo-
kön*, felemelkedni

div, kincs, becs; *divik*,
becses, drága

din, ügy, tárgy

dalebön, nyomorogni, sin-
leni

diamin, gyémánt

desnu, ettől fogva, ettől
kezdve, innen

diled, darab

doni-, le-; *doniflapön*, le-
csapni; *donifalön*, leesni

divacem, kincses szoba,
kincstár

deditam, elválás; *dedit*, bu-
csuzás

denulogön, viszontlátás: *de-
nulogö!* viszontlátásig!

düsön, lesütni (szem)

döl, képzet, gondolat; *dö-
lod*, eszmény, érzés

disatalik, földalatti

düfik, kemény, zord

danotön, tudakozni

danö! köszönet! *danön*,
megköszönni

depenön, leírni; *depenod*,
leírás (tárgy), másolat

dakikön, kitárni

dünazilik, igyekvő, szor-
galmas

devodik, jámbor

dislit, szakadás, repedés

düp. óra (idő)

E.

E, (hangzó előtt: *ed*), és
edif, és ha

et, az (távolabb)

eko! ime!

efe, és pedig, és ugyan
egelo, mindig

eb, *ebo*, éppen, éppen most
edelik, tegnapi

epledél, a ki játszott (ple-
dön, játszani)

elönomöx, valószínűleg le-
hetett (valakié)

ek, valaki

F.

Feil, szántóföld; *feilel*,
földmivelő; *feilelik*, pór-
származásu; *feilot*, ba-
rázda

flum, folyó; *flumön*, folyni
flen, jóbarát; *flenün*, leg-
 jobb barát
flekön, fordítani; *flekönok*,
 fordulni
fin, vége; *finön*, végezni;
finasek, eredmény, vég-
 siker
fef, komolyság; *fefik*, ko-
 moly
flitön, röpülni
flam, láng; *flamön*, lob-
 banni, lángolni
fögetön, elfelejteni
fovön, folytatni; *fov*, foly-
 tatás; *fövön*, tovább
 tenni valamit
fanön, megfogni; *pafanön*,
 fogva tartatni; *fanot*,
 zsákmány
falön, esni
flom, homlok
fevönön, elavulni
foginik, idegen
föm, alak; *fom*, kinézés,
 forma
fezugön, elhuzni; *fezugö-*
nok, elhuzódni
fot, erdő

foetik, vad
fe, ugyan
famül, család
filedön, égni
foviko, azonnal, rögtön
fat, atya; *fatän*, haza
flol, virág; *flolön*, virá-
 gozni
flentik, francia; *flentel*, a
 francia (ember)
fined, ujj; *finedön*, érinteni
fegeletön, örökbe hagyni
fltön, hizelegni
fek, érzelem, érzés
fümik, biztos, szilárd
filädajed, hálóvetés
flun, befolyás, hatás
flanü, oldalról, részéről,
 felől (hely)
fovälük, sebes, izgatott
fän, fantázia, képzelet
füd, a jövő; *füdo*, a jö-
 vőben, jövőre
fajjüp, farsang
fased, tréfa; *fasedön*, tré-
 fálni
folüm, négyes, kvartet
 (zene)
fulön, tölteni

flagön, kívánni, óhajtani
fag, távolság; *fagik*, mesz-
 sze, távol
fut, láb; *futön*, gyalogolni;
futo, gyalog
feleigü, összehasonlítva,
 -hoz képest
fovostepön, továbbhaladni,
 (uton)
fen, fáradság; *fenün*, rend-
 kiv. fáradság; *fenik*, fá-
 radt
föadíl, eleje, elő-rész
flad, palack, flaskó
flanivedo, oldalt, -ra
fluk, gyümölcs, magzat
fatel, szépapa
feludlinön, elinni, meginni
feifam, fütty, visitás; *feifön*,
 füttyülni
fil, a tűz
flapön, ütni, csapni; *flap*,
 csapás, ütés
filäbön, meggyujtani; *filäb*,
 gyufa
filavin, pálinka
fetanön, összekötni
fatasked, származási lán-
 colat, sor, rend

fät, sors, végzet
fied, hűség; *fiedik*, hű, hű-
 séges
fegolug, elmúlt idő
fanübön, bezárni; *pafanü-
 bön*, fogva tartatni
fän, képzelet, fantázia
fepölön, eltévedni
fopug, esztelenség, bohó-
 ság
fibik, gyenge; *fib*, gyen-
 geség
falo, azon esetre
fänomen, tünet, jelenet
fimik, erős; *fimod*, vár,
 erősség
femotön, férjhez adni, ki-
 házasítani
fon, forrás,
fi, láz,
festun, koszorú
fir, fenyő; *firik*, fenyves(mn).

G.

Ge-, vissza; *gezugäl*, ma-
 gába zárkózottság; *ge-
 zugön*, visszahuzni
gian, óriás, *gianik*, óriási
glofot, termet

güt, izlés; *gütik*, izléses,
modoros

gletik, nagy; *glet*, nagyság

glif, bánat; *glifik*, bús, bá-
natos

gun, kabát

gün, puska

gödel, regg; *gödelik*, haj-
nali; *gödelafid*, reggeli
(étel), *gödelaled*, hajnal-
pir; *gödelön*, hajnalodni

glumäl, komorság

golön, járni, menni; *golik*,
járható

gedik, szürke, ősz

gebön, használni

glünik, zöld; *glün*, a zöld

goaklot, a nadrág

getön, kapni, elnyerni

gudik, jó; *gud*, a jóság

glümik, bús, sötétkedélyü

gesagön, válaszolni, felelni

gepükön, válaszolni, vissza-
mondani; *gepük*, válasz

geilik, magas; *geil*, magas-
ság

givot, adag; *givön*, adni

golüid, arany; *golüidik*,

aranyból való; *golüidisü-
kik*, aranyszomjas

götöp, has

glöpik, gömbölyü

gälod, örömelezet; *gäl*,
öröm; *gälasen*, örömér-
zet; *gälön*, megörven-
deztetni

gam, vőlegény

gonön, futni

gelütön, örökölni; *gelüt*,
örökség

gít, jog, igazság; *gitipla-
gel*, joggyakornok

glöt, irigység

glüg, templom

glok, óra (tárgy)

gönik, kedvező; *gön*, jó in-
dulat, hajlam

glebösod, főszerep

gä, hát, persze

gug, torok, gége

glugolön, kúszni, mászni

gevön, nyújtani adni

glun, föld, fenék

galam, virrasztás; *galön*,
ébrenlenni, virrasztani

gen, faj, nem

gesumön, visszavenni

glünoyebik, pázsitos, zöldfüves

gegetön, visszanyerni

gledilo, nagyrészből, főleg

geibelem, bérc, magas hegy

güvön, pótolni

gekipön, visszatartani

godafeil, temető

gladaninovag, jégbarlang

golad, kecske

gefalön, visszaesni, hanyatlani.

H.

Hitatim, nyár; *hitatimo*, nyáron; *hitatimik*, nyári

hät, kalap

hel, haj

hölik, pokoli; *höl*, pokol

hol, órajárásnyi út

holön, órajárásnyi utat tenni

hetön, gyűlölni

hon, a szarv

hön, a kürt.

I.

Ibo, mert; *ibö*, (a kérdő mondatban)

in, -ban, -ba (tárgyeset)

is (o), itt

i (hangzó előtt *id*), is

it, (ő) maga, (az) maga, (én) magam stb.

ina, belőlről ki

ino, benn

itekonfid, önbizalom

ifna, ha egyszer mégis

iet, ugyanaz ott

itisükik, önző; *itisük*, önzés.

J. (s. zs.)

Jol, part (folyó, tenger)

juitön, élvezni

jinön, látszani; *jinös*, látszik, tetszik

jonön, mutatni

jot, váll

jedön, dobni, vetni, hajítani

jekik, rettenetes, iszonyu, félelmes, ijesztő

jekön, ijeszteni; *jekönök*, megijedni; *jek*, szörnyűködés, borzalom

jön, szépség; *jönik*, szép

jü, -ig; *jü ob*, egész hozám (ig)

ji-, nő, nőtény; *jisöl*, urnő;
jigam, menyasszony; *ji
matel*, feleség
jipul, leány; *jimatan*, fe-
leség
jinök, nagynéne; (*nök*,
nagybátya)
jafäd, teremtmény
jad, árnyék
jalud, féltékenység
jäf, ügy, foglalatosság; *jä-
fön*, foglalkozni (vele)
jut, lövés; *jutön*, löni; *ju-
tel*, lövő
jip, a juh; *jipan*, juhász;
jipanadünel, bojtár
jeval, ló
jepön, őrizni; *jepel*, őrző
jamep, a hős
jünu, mostanig
jop, boltozat
jafam, teremtés; *jafön*, te-
remteni
jötön, véget vetni, befe-
jezni
jenön, történni; *jen*, a tör-
ténét; *jenöf*, valóság
jänön, láncolni; *jän*, lánc

jokön, taszítani; *lenjokön*,
kocintani
jipael, anya; (*pael*, a szü-
lők egyike)
jiot, ő (nő), ugyanaz
jem, szegyen; *jemön*, szé-
gyenleni
jod, jégeső; *jodön*, jég
esik
jigamik, menyasszonyi
jenabuk, történelem(könyv).

K.

Kel, a ki, a mely, a mi;
kelde = *de kel*, a kiról,
melyről
kö, a hol; *köi*, a hova
kod, ok; *kodü*, okánál
fogva, miatt; *kodü atos*,
ennek okáért; *kodön*,
okozni, csinálni
kobo, együtt; *kobü ob*, velem
együtt
klotön, öltöztetni; *klotot*,
öltözet; *klotem*, ruházat
ko (ke), -val
kikön, becsukni; *kik*, kulcs

klüläl, derültség (lélek), el-
fogulatlanság
komipön, küzdeni
koap test (emberi)
klöd, a hit; *klödön*, hinni;
klödnikan, hiszékeny
kis? micsoda? *kiső!* mi-
csoda! hogyan!
kanön, tudni, -hatni, -hetni
kiöpa? honnan? *kiöpi*,
hová? *kiöp?* hol?
kimik? milyen? miféle?
kap, fej; *kapäl*, értelem;
kapälnik, értelmes, hozzá-
tudó; *kapälön*, érteni,
felfogni
kol, felé, elé (jó indulat)
kim? kicsoda?
kleilik, hangos; *kleiliko*,
hangosan
koplifön, összeráncolni
konletön, gyűjteni
kögön, köhögni
klin, világosság, tisztaság
klinlöf, csin, tisztaság; *kli-
nik*, tiszta
koven, kényelem
kelos, a mi
konfidlik, bizalmas

kipön, tartani (kéz)
keinik, bájos, deli
koefön, megvallani; *koefal*,
gyóntató atya
kalad, jellem; *kaladalö-
nug*, jellemvonás
kat'id, tőkepénz
kulädöf, pontosság
kömön, jönni
kanitön, énekelni; *kanit*,
ének
kösömik, szokott, közönsé-
ges
kaut, óvatosság; *kautön*,
vigyázni, óvakodni; *kau-
tik*, óvatos, vigyázó
kejulan, iskola társ
kuliv, miveltség
kelöp, a hol
kokömön, találkozni, össze-
jönni
kalodäl, hidegség (szel-
lemi); *kalodik*, hideg
klienik, nyájas, kegyes
kozidön, esetleg találkozni,
történni
känüdik, nyilt, őszinte
kosiadön, összetenni, ősz-
szesíteni

kudön, törödni vele; *kud*,
gond; *kudik*, gondos
konön, elbeszélni, mesélni;
kon, elbeszélés
konsälam, tanácskozás;
konsälön, tanácsolni
klän, titok; *klänik*, *klänä-
fulik*, titkos
konsefön, megőrizni, meg-
tartani, föntartani
kikod? mért?
kil, három; *kilna*, három-
szor; *kils*, harminc
kamadel, pajtás
kükön, főzni
kopönok, megtestesülni
kopanef, társaság; *kopanön*,
kisélni
kluzif, kereszt
kliet, enyhület
klif, szikla
komü, előtt, jelenlétében
kum, rakás
kodemön, szidni, átkozni;
kodemik, átkozott
kesumön, magával vinni
kun, tehén
kliv, lejtő

kleud, zárda; *kleudan*, szer-
zetes
küpön, eszébe vésni, jól
megtartani
kölüm, oszlop
kipladi? hová? merre?
koten, megelegedés
kludön, következtetni;
kludo, következésképen
kapidüsölo, fejlehtva
kinän, ország
klülükön, felfogni, belátni
klemön, lemondani
kofudön, megzavarni
kostik, becses, drága
kelied, részvét; *keliedo*,
részvevőleg, szánakozva
kudüb, aggodalom, gond
kadas, mintsem, hogy
klüm, égalj, klíma, légvi-
szony
komitän, megye.

L

Lätik, utolsó; *lätina*, utol-
jára
len, -nál-nél; hozzá (tárgy-
eset)

lesumik, kellemes
löd, lakás; *lödön*, lakni
lenadön, tanulni
liegik, gazdag; *liegöfik*,
 gazdagságra valló
lifüp, életkor; *lifön*, élni;
lifö! éljen! *liföf*, élénk-
 ség
leigik, hasonló
lenlogü, tekintve; *lenlogön*,
 tekinteni, megnézni
logod, arc; *log*, szem; *lo-
 gön*, látni, nézni; *loigön*,
 szemlélni; *logedön*, te-
 kinteni (vre); *logedalö-
 nug*, arcvonás
lüödü, felé; *lüöd*, irány;
lüödön, irányozni
lined, a belső; *linedäl*,
 belső lelki állapot
lüjonön, odairányozni, oda-
 mutatni
luyümökön, rátámaszkodni
lip, ajak
lebömet, fogadás (meg)
levemo, igennagyon
läb, boldogság; *läbik*, bol-
 dog; *läbikel*, a boldog
labön, birni (nekem van)

löf, szeretet; *löfön*, sze-
 retni; *löflik*, kedves, sze-
 relmes; *löfik*, kedves,
 édes
levip, epedés, nagy vágy
lüg, gyász; *lügik*, gyászos,
 szomorú
lanimön, lelkesíteni; *lani-
 mik*, bátor; *lanimülik*,
 vitéz
lafik, fél (fele)
lonedüp, unalom
liedod, szenvedély
ledesid, rendkívüli vágy,
 érzelem, óhaj
lövön, elhagyni
lio? mily? mennyire?
luletön, elhanyagolni
lestifik, merev
lönug, sajátság, tulajdonság
luhät, süveg, sipka
luyelibik, fakó (szin)
liebas/of, vászonkelme
lüjedön, odavetni
lukilogam, kilátás
lefog, felhő
lükömön, odaérni
letiamo, épen akkor
libik, szabad

leiko, úgy, épen úgy
litöp, ablak; *litön*, világi-
 tani; *litapol*, lámpás
lut, levegő
lukalodik, hűvös
lelab, gazdagság
lamastul, karszék
löpacödel, főbíró
lugedik, őszbecsavarodó
lebeno, igen jó
läd, hölgy, uriasszony
lol, rózsa
lehel, hajfürt
letön, hagyni
letikön, jól kigondolni
lükömön, odajutni, férközni
lefulik, teljes
leigoyofiko, egyforma vig-
 ságban
lil, fül; *lilön*, hallani
licinön, származni
legitik, valóban igaz; egé-
 szen jogos
lesagünön, erősíteni, bizo-
 nyítani
lemenül, emberségtudás
lofön, nyujtani, kínálni
leno, éppen nem
lebalik, egyetlenegy

lemun, a tele hold
lammafleg, könyök
lepedön, elnyomni, elfojtani
lezunik, nagyon haragos:
lezun, a harag; *lezunön*,
 haragudni
lä, mellett, -nál; *läflapön*,
 hozzácsapni
labeledön, birni; *labeled*, a
 birtok
lensumön, elfogadni
läbädön, áldani
lanastad, lelki állapot
lilüdam, olvasás
lam, a kar (kéz)
lelit, villám; *lelitö*, a menny-
 kőbe! *lelitavifo*, villám-
 gyorsan; *lelitaflap*,
 mennykőcsapás
lülilan, odahallgató, figyelő
lüsümön, fogadni (jó, rossz
 kedvvel)
läsevam, elismerés, taps;
läsevön, helyesléssel fo-
 gadni
löliko, egészen; *lölo*
lio delidiko? mily áron,
 mily drágán?
lavogel, ügyvéd

liedö! fájdalom!
labem, vagyon; *labemik,*
vagyonos
luumik, kevesebb
lepötik, igen illő, kellő
lovesumön, átvenni
lasumön, jó, rossz néven
venni, betudni
lejekik, iszonyu, borzasztó;
lejekönok, elborzadni
lunön, kissebíteni; *lunönok,*
fogyni, kevesbedni
lok, tükör
lanel, angyal
leglifön, evődni, búslakodni
lugivön, kölcsönözni
legivön, ajándékozni
lepöföd, nyereség
lelaklufik, vasszeges, kam-
pós
laiko, folyton
lekomip, nagy csata
levikod, fényes győzelem
lek, visszhang; *lekön,* vissz-
hangzani
lapahön, havasi kört
löpumo, magasabban; *löpo,*
fenn
lefid, vendégség, lakoma

ludom, kunyhó
liäm, bárány
loet, pecsenye; *loetön,* sütni
(pecsenyét)
logabob, szemöldök
loviko, csendben, halkan;
loviklöd, babona
luniludiko, rosztat sejtve
lapinel, zshivány
lukiblinön, ki hozni, vinni
luos, kevesebb (főnév)
lutikäl, kisértet
lömib, eső
lustom, förgeteg
leso, egészen ugy
labotön, szállást adni
luklöfik, rongyos
lupoedel, versfaragó
lodön, megrakni (teher)
livön, megszabadítani; *pa-
livön,* szabadulni
lelik, vasból
lapik, alpesi
lonedo, sokáig
lätikumos, későbbi (fn.)
letwig, nagy gally
leitik, könnyű
lönön, tartozni, valakiének
lenni

leyan, főajtó, kapu
lestümik, mélyen tisztelt,
 nagybecsü
legid, méltányosság
lin, gyűrű
leläb, boldogság
lovünatik, természetfölötti
levamik, forró, igen meleg
lonik, megállapított, tör-
 vényszerű; *lonön*, meg-
 állapítani
lesoelik, egyetlen, egyedüli
lukiö! tessék (belépni),
 szabad!
lafiko, félig
lot, vendég
lovegivön, átadni
lög, lábszár
led, pir, pirulás, pirosság
ledivön, megbecsülni na-
 gyon
lepul, legény, suhanc
lemön, venni (pénzért)
lűxamön, elpazarolni
lelivön, ki-, felszabadítani
lefalön, hullni, esni nagyon
 (nem eső); *lefal*, esés,
 szakadás
lupop, pórnép

levienön, dühöngeni (szél)
lemöd, tömeg, sokaság
lim, tag (test)
litot, gyertya
lafolifön, félig élni
lusüt, kis utca, köz
ladyulö! Isten veled!
latab, oltár
lägön, akasztani, függesz-
 teni; *lagön*, lógni, függ
luegipikan, tüdővészteszt
lotöp, vendégfogadó
lak, tó
lelod, vasút
loegön, nagyon nézni
lisäl, ész, értelem.

M.

Men, ember; *menad*, em-
 beriség
möd, sokaság; *mödik*, sok;
mödikans, sokan
minut, perc
memön, emlékezni
mebön, emlékeztetni; *me-
 bamal*, emlékjel
medü, által, -nál fogva

müeladäl, puházkodás,
erélytelenség
mögikos, lehetséges (fn.);
mögos, lehetséges (ige)
malädik, beteg
mutön, kell (nekem)
man, férfi
malekön, menetelni, katonalépésben menni
motön, szülni; *pamotön*, születni; *mot*, anya; *motöf*, születés
mäkabik, híres
mayed, felség
mun, hold (égi test)
migön, elegyíteni, keverni
möb, butor
matel, férj
musig, zene
matön, elvenni (feleségül)
mekön, tenni; -tatni; *meköf*, hathatosság, erősség
manifön, kinyitni; *manifönok*, kinyilni; *manifäl*, őszinteség, nyiltság
maidunön, nyilni, kitarulni
miplidön, nem tetszeni
mofitön, elhalászni

musam, társalgás; mulattatás
mafükön, mérsékelni
mük, szerénység
mufälön, megindítani (szellemi)
magif, pompa, nagyszerűség
mesedön, jutalmazni; *mesed*, jutalom
mödumna, többször
malitöp, vásár (hely)
mopolön, elvinni, elragadni
milag, csuda; *milagik*, csodálatos
mitelön, levágni (állatot)
milig, tej
muefökön, mozdulni, mozdulatot tenni
malön, jelelni, megjelezni
mogolön, elmenni
mud, száj
misaladik, irgalmas; *misalad*, irgalom
mo-, el-
mofö! el innen!
Märän, Morvaország
mugatläp, egérfogó

misalöf, nyomor; *misalöfik*, nyomorult
mür, moraj
marmot, morga, marmota
met, meter
mär, rege, mese
mufamälön, megrendíteni
lelkében
muedik, néma, hallgatag
mön, fal
metal, érc
mufönök, mozdulni; *mufön*,
mozdítani, *mofön*, távo-
lítani; *pamofön*, taszít-
tatni
mufiko, nyugtalanul
melidlik, érdeemes, érdem-
dús
matibegel, kérő (házasság-)
matibömet, jegyváltás
meditön, elmélkedni
mufäl, izgalom, felháboro-
dás; *mufam*, mozdulat
mekädik, hatalmas, erős
mil, ezer
min, ásvány
masel, mester
monisükik, pénzvágyó
matamön, férjhez adni

mizid, csapás, szerencsét-
lenség
mebaston, emlékkő
mökön, készíteni
medinamed, orvosszer
monitön, nyargalni
mag, kép; *magön*, rajzolni,
festeni
magügik, bűbájos, mágyiás.

N.

Nil, közelség; *nilü*, köze-
lében; *nilön*, közeledni;
nilan, szomszéd; *nilik*,
közel
Nugän, Magyarország; *nu-
gänik*, magyar
ninvedo, befelé
no, nem; *nonön*, tagadni;
nonik, egyik sem
nepükölo, hallgatva, nem
szólva
nefikulik, könnyü; *fikulik*,
nehéz
näm, erő
nolön, tudni; *nolelik*, tudós
neit, éj; *neitagalan*, éj-
jeli őr
nemön, nevezni

nevidik, keskeny, szűk
netipik, tompa, horpadt
nud, orr; *nudahog*, orrlyuk
nepin, soványság; *pín*, kö-
 vérség; *nepienik*, so-
 vány
nökeb, nyak
noviet, gyopár (Edelweiss)
nelonedik, kurta, rövid
nedet, balkéz
no-li? nem-e?
nos, semmi; *nosön*, meg-
 semmisíteni
nü, épen most
nomeugik, nemes, előkelő
nevelo, soha
noelön, tanusítani, bizonyí-
 tani
neb(ü), mellett
nen, nélkül
nená, az, sem
nid, fény, ragyogás; *nidön*,
 fényleni
nam, kéz; *namavobot*, ké-
 zimunka
nitedik, érdekes
nif, hó; *nifatim*, tél; *nifa-
 vietik*, hófehér; *nifati-
 mik*, téli

nemödik, kevés
notturno, noktürn
nösön, eloltani; *panösön*,
 elaludni (tűz)
neudik, neutralis, közömbös
nestümik, megvetendő
ninslipülön, elszunynyadni
neledik, halvány; *neled*,
 halványság
nat, természet
nenumik, számtalan
nedebäl, ártatlanság
nilelöf, közelség, szom-
 szédság
neglifik, vidám könnyüvérü
negönik, kedvezőtlen
nakömön, megérkezni
nunot, hír
negüvik, pótolhatatlan
nülön, megújítani
nevelad, hazugság
nülön, közelegni
natemön, lélekzeni
noetön, megjegyezni, meg-
 jegyzést tenni
nebel, völgy
nin-, *ba-*, *be-*; *ningolön*,
 bemenni; *ninön* tartal-
 mazni

nun, a hír; *nunön*, hirül adni; tudtára adni
neläbädön, szidkozódni, átkozni, káromkodni
nevilön, ellenezni, ellene lenni
nug, horog
nesufädik, türelmetlen
ninvobädam, behatás
notedön, megjegyezni, észrevételt tenni
nigöp, tintatartó
nigi daifan, tintanyaló
namapenäd, kézírás
ninovag, barlang
nitedäl, élénk figyelem; *nitedön*, érdekelni
nobaston, drágakő
nefömön, eltorzítani
numamön, felszámolni
nünön, hirül vinni, hirdetni
nedön, szükségem van valamire
netadunik, ellenállhatlan
neflen, ellenség
nemiedik, határtalan
nedulik, futó, nem tartós
nesiäm, képtelenség
nom, törvény, norma

nesiön, megtagadni
nelovestepik, áthághatlan
neplänik, kimagyarázhatlan
nütlidön, belépni
nägatab, varróasztal
nok, kopogás; *nokon*, kopog valaki
nepülik, sok, nagy mennyiségü
nevotlik, változatlan, nem változó
namunel, kézműves
ninlänan, belföldi
neseklik, sikertelen, eredménytelen
nulik, uj; *nulio*, újból, újra
nevalüdik, magánkivül, erőtlen, elájult
nedelidik, olcsó
nolüdiko, éjszakeről
nömodön, említeni.

O. Ö.

Om, ő (hmn); *of*, ő (nön);
os, az; *ok*, maga; *on*, az ember, valaki
ol, te; *olik*, *ola*, tied; *ons*, ön, önök

ob, én; *obs*, mi; *obik*, *oba*,
enyim

odelo, holnap

oko, magában

ofen, gyakran; *ofenumo*,
gyakrabban

öned, alatt (szellemi); *öne-
dön*, alárendelni

ö! *ej!* — *o* (megszólításnál
levélben)

P.

Pos, után (idő); *po*, után
(hely); *poslifel*, utód

pük, nyelv; *pükön*, be-
szélni; *püköf*, ékesszó-
lás, beszéd

poedik, költői

pal, pár; szülék

plä, kívül; *pl. plä ob*, ki-
vülem

pla, helyett; *plas*, a he-
lyett hogy

plö, kívül (helyen)

pid, szánakozás; *pidön*,
szánakozni; *pidadigik*,
szánandó, szánalmas

pubön, megjelenni

pab, lepke

pölalit, bolygó fény

patik, külön, sajátos

pamotön, születni

plif, ránc

polön, vinni, viselni

plonön, panaszkodni

pötít, étvágy

pan, zálog

pöt, alkalom; *pötik*, alkal-
mas; *pötü*, alkalmával

pianofod, zongora

petidöl, tanult

pesevälan, választott (sze-
mély)

pleit, büszkeség

pöföd, haszon

pöpidöl binos, sajnálandó,
kár hogy . . .

poedal, nagy költő (vers)

plepadön, előkészíteni, ké-
születet tenni

pledön, játszani

plobik, helyes, illő

pladön, helyezni; *pladönok*,
helyezkedni

plüet, illendőség, illem, ud-
variasság

palön, párosítani; *pepalöl*,
párosult

plisenel, jelenlevő; *plisenäl*,
lélekjelenlét
pianiko, lassan
palef, rokonság; *palefan*,
a rokon
pakön, terjeszteni
plo, (o előtt ple) -ért, szá-
mára
ple = *plo*
pleid, büszkeség, kevélység
poikos, hátulja, hátsó rész
päkem, podgyász; *päkön*,
pakolni
plek, imádság; *plekön*,
imádkozni
polön, hordani, vinni
pag, falu
pölidukön, téveszteni, tév-
utra vezetni
pülik, csekély, némi
plökön, szedni, tépni
pölig, veszély, veszedelem
pöfik, szegény
pok, zseb, táska
pöp, papiros
pedön, nyomni, préselni,
szorítani
pönön, büntetni
padan, szerzetes atya

paud, szünet
plen, sík, lapály
plak, tapasztalás
pönit, bánat
pedibälöl, elmélyedve
püdik, békés, nyugalmas;
püd, béke
plivadik, magán
posio, később, utána
plan, növény; *planavik*,
botanikus, fűvészeti
pakön, terjeszteni
pleusän, porosz; *pleusänik*,
porosz (mn.)
pop, nép
püf, por
Polän, Lengyelország; *po-
länik*, lengyel

R.

Rivön, elérni
rolön, gördülni, hömpö-
lyögni
ropön, félbeszakítani, meg-
akasztani (beszédben)
relik. vallásos, istenes; *rel*,
vallás
rübik, rontó; *rübön*, elron-
tani
reg, király.

S (sz, z).

Sol, nap (test)

stal, sugár

smanidön, ragyogni (gyen-
gén)

sif, polgár

stebön, tartózkodni

spatön, sétálni

seü, kívül

smajön, csinosság; *smajö-
nik*, csinos

sened, külső (fn)

spidön, sietni

steifön, igyekezni

sagön, mondani

senit, figyelem; *senitöf*,
figyelmesség; *senitön*,
észrevenni

su, -on; *sui*, -ra föl

stanön, állni

süpito, rögtön; *süpitön*,
meglepni; *süpit*, meg-
lepetés

stamanifön, elkezdni ki-
nyitni

seifön, sóhajtani; *seif*, sóhaj

sek, siker

saunik, egészséges

susö! föl! ébredj!

stad, állapot; *stadön*, ma-
gát érezni (jól, rosszul)

somik, ilyen

suem, képzet; *suemön*, fel-
fogni

suemod, fogalom

si, igen; *siön*, igenelni,
helybenhagyni

spel, remény; *spelön*, re-
ményleni

smil, nevetés; *smilön*, ne-
vetni

smül, mosoly

stupäl, balgaság, bohóság;
stupik, ostoba

susi- föl; *susigolön*, fel-
menni

slipön, alunni; *slip*, álom;
slipel, alvó

sukot, eredmény; *sukön*,
követni

stenüdäl, lelki erő

sölön, uralkodni, ura lenni
söl, ur; *sölef*, uraság
(személyek)

siämön, fontolni, eszmélni;
siämik, józan

senön, érezni; *sen*, érzés

sosus, a mint csak

step, lépés; *stepön*, lépni
skinaplif, bőr-ránc
smalik, kicsiny
stol, szalma
skit, bőr, gerezna
sneko, ide-oda; *snekik*, kígyózó, kanyargós
sobido, így, ilyképen
säkön, kérdezni
sui-, föl-; *suixänön*, felfelé mászni, fölhágni;
suistanön, fölkelni
süenön, elmélkedni, fontolni
sumön, venni (kézbe)
solat, katona; *solatastepo*, katonaléptekkel
suso, föl
sesumü, kivéve (elülj)
selednik, feltűnő, különös
sevön, ismerni; *sev*, ismeret
sefik, biztos
solüdik, sűrű
suemanäm, eszmélet, gondolkodási erő
steigön, tüzni; *stegön*, tűzve lenni
stel, csillag; *stelil*, kis csillag

siadokön, leülni; *siedön*, ülni
säl, terem; *sälun*, nagy terem
se-, ki-; *sevälön*, kiválasztani; *seo*, kívül, kint;
seik, külső (mn)
sis, óta; *siso*, azóta
sätik, elegendő
sanel, orvos
sü-, kifelé-; *südunokön*, kifelé domborodni
staf, pálca, bot
soelik, egyedüli
soal, magány
sof, szelidség, szendeség
stü, méltányolva, tekintve
sembal, valamely, egy; *sembalna*, egykor
smasüt, utca
stil, csend
stimön, tisztelni
slep, lépcső
stab, alap
siensik észrevehető; *sien*, érzék (öt)
sümiko, hasonlókép; *sümön*, hasonlítani

smudön, elsimítani, lecsendesíteni
smasüf, jelenet, felvonás
seilön, hallgatni
snatik, pontos, derék
suvok, szózat, felhívás
seit, helyzet, fekvés; *seitön*, fektetni, tenni
susiflamön, fellobbani
somödikos, annyi (fn)
son, fiu (atya)
stud, tanulmány
skil, ügyesség; *skilik*, ügyes
säplifön, fejleszteni
stul, szék
seplänön, kimagyarázni
sükön, keresni
subimik, magasztos, lélekemelő
stin, húr
sotimo, néha
selön, eladni
sül, ég, mennyország
smatapükön, ellenmondani
sludön, határozni; *sludod*, határozat
seledik, ritka; *seledod*, ritkaság

snekavom, fúria, gonosz szellem
spal, kimélet
stedäl, egyenesszívűség; *stedik*, egyenes
smaveg, ösvény
sog, társaság
segun, szerint
sejutön, kilőni, elsütni
sinífik, jelző, jelvényes
siem, szél, szegély
smacüd, balta
satön, elégségesnek lenni; *sato*, eléggé
smekik, izletes
smahät, süveg, sipka
stunön, csodálkozni
sötön, kelleni (*sötoböv dledön*, én félnék?)
saf, köröm
selänel, külföldi, idegen
smabim, bokor
stonadedil, elvált kődarab
samad, példány
susü, fölfelé
smalil, egy kevés, egy kicsi (fn)
sovemo, ily nagyon, ily igen

stötön, hebegni, dadogni
sak, zsák
Santikäl, Szentlélek
Sölal, Uristen
sin, vétek
sedön, küldeni
silef, ezüst
sanälal, főpap
spagön, fényt szórni, ra-
 gyogni
slug, korty
sikod, tehát, azért
stimafulik, tiszteséges ;
stim tisztelet
susilüodön, fölegyenesíteni ;
 (-ok, fölegyenesedni)
sap, bölcsesség
slafub, szolgaság
sävön, rejteni
sufön, eltérni, elviselni
svidik, édes
slupön, bujni
suno, azonnal, mindjárt
seistön, heverni, feküdni
skaf, polc, állvány
sigön, szárítani
stum, eszköz
suäm, ár
sudön, bódítani

statud, határozati pont
slop, hajlam, vonzalom
spatavegam, kirándulás, séta
solutönok, meglazul, föl-
 oldódik
slütön, ragadni, tépni
sulüdik, déli, délszaki
stonajod, közápor
slidön, repedni
sep, sírdomb ; *sepamal*, sír-
 emlék
süt, út
slavan, tót
stikön, himezni
sevälölo, válogatva
saed, nyereg
sil, az égbolt ; *siber.* medve
 (égitest)

T.

Tip, csúcs ; *tipün*, legma-
 gasabb csúcs
tävön, utazni, menni
tenön, kiterjeszteni ; *teno-
 kön*, kiterjedni
topöf, helység ; *top*, a hely
tel, kettő ; *telidno*, másod
 izben

tefü, -ra nézve, vonatkozólag, érdekében, ügyben
tuetön, szűrni, marni
te, csak (kizáró); *teik*,
 puszta, csupa
tän(o), aztán, akkor
tomön, kinezni, gyötörni;
tom, kín, gyötrelem
tuvön, találni
tapukön, ellenmondani; *ta*,
 ellen
täg, magatartás, viselkedés
tegön, földni
tepön, dühöngeni; *tep*, vi-
 har
 Täl(än) Olaszország
tab, asztal; *tabel*, asztalos
tabäkedön, tubákolni, szip-
 pantani
tlütön, elárulni (kimondani)
taked, nyugalom; *takedö*!
 csitt! *takedälik*, nyu-
 godt-lelkü
tlid, lépés; *tlidön*, lépni
tonön, hangzani, ütni (óra);
tonodön, dördülni, dur-
 ranni, zengeni, rezgeni
ton, a hang; *tonik*, hangzó,
 hangos

tid, tanítás; *tidön*, tani-
 tani
tälen, tehetség, ész
tum, száz; *tum mil balio-
 nena*, 100,000 milliom
tik, *tikäd*, gondolat; *tikäl*,
 szellem
tüm, torony
timil, pillanat
tugletik, túlnagy, nagyobb
 mint kellene
taelön, ellenezni
timo, idejében; *tim*, idő
tovön, felemelni; *tovokön*,
 felemelkedni
telsyelik, huszéves
tenüpo, örökké, öröktől
 fogva; *tenüpik*, örökös
tugedik, közös, együttes
tevön, gyalog utazni; *tev*,
 utazás (gyalog); *tevan*,
 utazó
tälan, talián
tömetokön, esni, gurulni,
 hullani
temipik, gyáva, félénk
tlep, remegés, aggódás;
tlepöf, rettegés
tlod, vigasztalás; *tlodiko*,

vigasztalódva; *tlodön*,
 vigasztalni
taiko, ellenkezőleg
tuig, ág, gally, rózse
tabinön, ellene lenni, aka-
 dályul lenni
tiemo, akkor
tulatik, késő, elkésett
töpönok, erőlködni, magát
 erőltetni
töbön, fáradozni; *töbo*, alig
tädön, fenyegetni, megtá-
 madni
töt, dörgés
tal, a föld

U, Ü.

Ut, az, a ki; *utos*, az, a mi
us, ott; *usa*, onnan; *usi*,
 oda
udelo, holnapután
ülfat, ösatya
u-li? vagy talán?
umik, több
üf, ha, azon esetben, ha
ünü, alatt (idő)

V.

Venudik, igéző, szép; *ve-
 nud*, báj, kellem

vendelulit, alkonyat ténye;
vendelulitön, alkonyodni;
vendel, est; *vendelafid*,
 vacsora
vil, akarat; *vilön*, akarni
vul, gyökér
valik, minden (mn): *vali-
 kos*, minden (fn): *vali-
 kans*, mindnyájan
vip, vágy, óhaj; *vipön*, ki-
 vánni, óhajtani
valüd, hatalom; *valüdik*,
 hatalmas; *valüdön*, ké-
 pesnek lenni
vüdelo, minden nap
vedön, lenni (vmvé)
vöd, szó; *vödem*, beszéd;
 szöveg
vam, melegség
vönik, egykori, régi, el-
 mult
veit, távolság; *veitik*, mesz-
 sze, távol
vestigön, kutatni, kémlelni,
 vizsgálni
ven, a mikor
va, valjon; *va-li?* valjon?
veg, út; *vegam*, gyaloglás,
veged, nyomdok

völ, fal
velato, valóban; *velat*, igazság
vobot, munka; *vobön*, dolgozni; *vobacem*, dolgozó szoba, műhely; *vobel*, munkás
votim, másik
vietik, fehér
vinegön, inteni (jel)
vemo, nagyon
vom, asszony; *vomül*, kis-asszony; *vomil*, kis asszony
vagik, üres
vanlik, hiu, hiábavaló;
vanliko, hiába
visü, átellenében, szemben
votöpi, máshova
vobädön, hatni valamire, eszközölni
vätöpo, mindenütt
vifik, gyors; *vifiko*, gyorsan
vüdön, meghívni
vin, bor
visitön, látogatni; *visit*, látogatás
vaulön, ugatni

valadön, várni
vög, szó, hang; *vävögo*, egyhangulag; *vögod*, szavazat
voto, különben, másképen
ve, hosszában, végig
valöpo, minden helyen, mindenütt
visen, fájdalmas érzés; *vi!* jaj! *visenik*, fájdalmas
vitim, áldozat; *levitim*, miseáldozat
vidönok, terjedni; *vidön*, szélesíteni, kiterjeszteni
volekön, megvalósítani
vio, mily (vonatkozó)
vitön, kerülni
veal, fátyol, lepel
votimo, máskor
voflano, másrésről
votikan, másik (ember) -*votikel*; *votik*, másik
vindit, bosszú
völadik, érdekes, becses
votlik, változó
vet, suly, nehézség
vükodön, felülmulni
vutafilik, dühös

vigamalit, hetivásár; *vig*,
a hét

vab, a kocsi

vegön, kocsizni, hajtani

vatafal, vizesés

X (ksz).

Xänön, felkelni (nap), fel-
lépni (-ra); *xänik*, me-
redék lejtőn; *xänümön*,
fokozni

xilön, számúzni

xolenadön, kitanulni

xeinön, kúszni, mászni

xämön, vizsgálni

Y (j).

Yunan, fiatal ember; *yu-
nüp*, ifjúkor; *yun*, ifju-
ság (állapot)

yof, vidámság; *yofön*, vi-
dámítani, felvidítani

ya, már

yagel, vadász

yel, év, esztendő

ye (hangzó előtt *yed*) de,
azonban

yulopik, európai

yeg, tárgy

yad, udvar

yulibik, kék

yilälön, habozni, ingadozni

Z (c).

Zif, város

zelado, bizonyosan, bizto-
san; *zeladüno*, minden
bizonnyal

ziveg, tekervényes út, körút

zilek, kör

zilak, kör (társas)

zan, civakodás, pörpatvar

zesüdik, szükséges

zid, esemény, esély

züm, környezet; *zümöp*,
környék, vidék; *zümön*,
környezni

zipölön, tekeregni, körül-
járni; *zipölel*, csavargó

zigolön, körüljárni

zitön, történni, megeshik

zunik, haragos

zübudot, kerítés

zenod, központ, közepe
(vmnk)

zälik, ünnepies; *zäl*, ünnep

zeremif, ceremonia, szer-
tartás

zilik, buzgó, kitartó, szor-
galmas

zedön, megszünni

züdik, savanyó, savas; *züd*,
a sav.

A volapük nyelvtan áttekintése.

Betük kiejtése.

a	c	=	cs (dzs)	pl. <i>cem</i> ,	olvasd:	csem, szoba, (dzsem)
j	=	s (zs)	pl. <i>jöl</i> ,	»	söl, nyolc (zsöl)	
s	=	sz (z)	pl. <i>söl</i>	»	szöl, ur (zöl)	
x	=	ksz	pl. <i>xol</i>	»	kszol, ökör	
y	=	j	pl. <i>yel</i>	»	jel, év	
z	=	c	pl. <i>zab</i>	»	cáb, zab.	

Az a = á; ä = e; e = é pl. *fat*, atya; *däm*, kár; *men*, ember. A többi betü úgy ejtetik ki, mint a magyarban.

Minden szóban az utolsó szótag kissé megnyujtatik; pl. *labob*, pekofüköl.

A kettős hangzók külön kiejtendőek; pl. *Deut*, olvasd: de-ut, Németország.

Nagy kezdőbetüvel csak a tulajdonneveket írjuk és ezen szót: *God*, Isten.

A tulajdonnevek saját írásmódjukat megtartják; kiejtésük zárjelben utána tehető pl. *Széchenyi* (Secänyi), *Bordeaux* (Bordó).

A német *ch* hang q-val iratik; pl. *München* (Münqen.)

Ejtegetés.

Alanyeset	—	többes s	pl. <i>däm</i>	többes	<i>däms</i>
Birtokos	a	„ as	„ <i>däma</i>	„	<i>dämas</i>
Tulajdonító	e	„ es	„ <i>däme</i>	„	<i>dämes</i>
Tárgyeset	i	„ is	„ <i>dämi</i>	„	<i>dämis</i>

Igy ejtegettetik valamennyi ejtegethető szó, pl. névmások, igehatározatlanok, melléknevek.

Ejtegesd, *ob*, én; *ol*, te; *om*, ő (himn.); *of*, ő (nőnemű); *os*, az (határozatlan); *at*, ez; *et*, az; *ot*, ugyanaz; *ut*, az a ki; *bölüdön*, elveszteni; *palöföl*, szeretett; *löfik*, kedves; *löfikum*, kedvesebb; *löfikün*, legkedvesebb; *fat*, atya; *valikos*, minden a mi; *valik*, minden, valamennyi.

Ha a melléknévi jelző közvetlen főneve után áll, nem ejtegettetik főnévével, hanem változatlanul marad; pl. *fat löfik*, kedves, édes atya; *fat obik*, az én atyám; *fat obik löfik*, az én édes atyám. Ha előtte áll, vagy ha utána is, de nem közvetlenül mellette, akkor vele ragoztatik; pl. *löfik fat*, *löfika fata* stb., vagy *fat egelo* (mindig) *löfik*; *fata egelo löfika* stb. így az igenevek is; pl. *son at palöföl*, ez a szeretett fiu; *sona at palöföla* stb. — Az állítmányi melléknév változatlan; pl. *fat binom löfik*; *fats binoms löfik*.

A megszólító eset olyan mint az alany eset; elejbe *o* tehető; pl. *söl divik!* tisztelt uram! így is; *o söl divik!*

Névmások.

<i>ob</i> , én		<i>obik</i> , enyim
<i>ol</i> , te		<i>olik</i> , tied
<i>om</i> , ő (himn.)		<i>omik</i> , övé (himn.)
<i>of</i> , ő (nő)		<i>ofik</i> , övé (nőnem)
<i>os</i> , az		— — — — —
<i>on</i> , az ember (man)		— — — — —

Ezek helyett: *obik*, *olik*, *omik* (*ofik*), a többesben: *obsik*, *olsik*, *omsik* (*ofsik*) mondható *oba*, *ola*, *oma* (*ofa*),

a többesben: obas, olas, omas (ofas) hangcsere folytán így is: obsa, olsa, omsa (ofsa), obse, olse, omse (ofse), obsi, olsi, omsi (ofsi).

A müncheni kongresszus határozata szerint a volapük beszédben a tegezés divik; de ha valakit önözni akarunk, azt mondjuk: *ons* = ön, önök. Ez is a főnevek ragozását követi; tehát: onsa, onse, onsi.

A némi különbség csak ott tüntetendő ki, hol az a természetben is meg van; ugymint emberek és állatoknál; egyébként a neveknek nemük nincs; pl. az atya és fia, *fat e son oma*, az anya és fia, *mot e son ofa*.

Himnemüekből *ji-* vagy *of-* előképzővel, nőnemüeket képezünk; pl. *jeval*, a ló; *jijeval* a kanca; *tidel*, a tanító; *oftidel*, a tanítónő; *matel*, a férj; *jimatel*, a feleség; *jimatel tidela*, a tanítónak felesége. Az állatoknál, ha ki akarjuk tüntetni, hogy him, a szó elé *om*, teendő; pl. *omjeval*, csődör; *omgok*, kakas; (*jigok*, jérece; *gok*, tyúk (faj)).

Névelőt csak akkor használunk, a) ha valamely szót szükséges kiemelnünk; pl. *at binom* (van) *el fat*, ez *az* atya, t. i. nem más valaki; különbözik ettől: *at binom fat*, ez atya (t. i. vannak gyermekei). A határozatlan névelő: valamely = *sembal*; pl. *men sembal*, egy, valamely ember. b) A ragozott tulajdonnevek előtt; pl. *ela* Tihamér, Tihaméré; *ele* Ida; *Idának*; *eli* Tátra, Tátrát.

Igeragozás.

Az igetőhöz a személyes névmások kapcsoltnak. Az ige-határozatlan végződése *ön*, *binön*, *lenni* (vhol); *tidön* tanítani.

Cselekvő alak.

Végzetlen jelen	tidob, tanitok
Végzett jelen	etidob, tanitottam
Végzetlen mult	ätidob, taniték
Végzett mult	itidob, tanitottam vala
Végzetlen jövő	otidob, fogok tanítani
Végzett jövő	utidob, tanitandottam

Szenvedő alak.

patidob, én taníttatom valakitől, engem tanít valaki stb.
petidob
pätidob
pítidob
potidob
putidob

Log, a szem; *logob*, látok; *logol*, látsz; *logom*, lát (himn.); *logof*, lát (nő.); *logobs*, látunk; *logols*, láttok; *logoms*, látnak (himn.); *logofs*, látnak (nő.); *logons*, ön, v. önök látnak; *logon*, az ember lát (látni, hogy); *palogob*, engem látnak, engem lát valaki; *patidob*, én taníttatom valakitől, engem tanít valaki, engem tanítanak; *patidof*, ő (nő) taníttatik; *sagon*, mondják, mondja az ember, mondatik (franc: on dit; német: man sagt).

A szenvedő alaku végzetlen jelen időben a *p* (passivum) jelző és igető közé egy *a* segédhangzó szuratik; a többi időalak ugyanis hangzóval kezdődik; e, ä, i, o, u.

Ha a cselekvőalakban is kitesszük az *a*-t, az azt jelenti, hogy *épen most*; pl. *atidob*, épen most tanítok; *alogob*, épen most látom, hogy . . .

Az a, ä, e, i, o, u, hangzókat más szó elé is tehetni az idők jelzésére, pl. *adelo*, ma; *ädelo*, tegnap; *edelo*, tegnapelőtt; *idelo*, tegnapelőtt előtt; *odelo*, holnap; *udelo*, holnap után; *alagam*, ez a mai gyűlés; *olasam*, a holnapi gyűlés stb.

Ha az időjelző és ige közé *i* tétetik, az a cselekvés vagy szenvedés folytonosságát jelenti, magyarul így is mondjuk: *szoktam*; pl. *aifidob*, mindig eszem, szoktam enni pl. teát reggelire; *eifidob*, mindig ettem, szoktam volt enni; *oifidob*, mindig fogok enni; *paifidob*, állandóan tanítatom; *peilogol*, folyton láttattál (láttak téged); *poilöfom*, mindig fog szeretetni. A végzett múltban ez nem szokott előfordulni.

Az úgynevezett személytelen igék (harmadik személyű igék) raga a fennebb jelzett *os*; pl. *tötös*, dörög (az ég); *elömibos*, esett (az eső); *onifos*, havazni fog; *jinos*, úgy tetszik, látszik; *plidos obe, ole, ome, ofe, obes, oles, omes, ofes*; tetszik nekem, neked stb.

Miután a volapük a nyugati nyelvek idioma szerint képeztetett és mert az állitmányi melléknév változatlan az egyes és többes számban, tehát a kötigét is megtartjuk; t. i. *bin-ön*, lenni (vhol); pl. *dom binom gletik*, a ház nagy; *doms binoms gletik*, a házak nagyok.

Sibinön, létezni: *in gad sibirims bims*, a kertben fák vannak. *Labön*, birni; *labob domi*, nekem van házam; *elabol gadi*, neked volt kerted; *olabof loli*, neki (nő) lesz rózsája. *Nedön*, valamire szükségének lenni; *nedob spunü al fidön*, kanálra van szükségem az evés-

hez (enni-hez). No nedol moni, nincs szükséged pénzre; no nedom foki, neki nem kell villa.

Dalön, szabad; *mutön*, kell; *sötön*, kell (kötelesség, nem kényszer); pl. dalob golön, szabad mennem; mutol lenadön, tanulnod kell; sötob seilön, hallgatnom kell (hogy hallgassak); lönön, valakihez tartozni, valakié; pl. buk at lönom obe, ez a könyv az enyém.

A *kérdés li* szócskával fejeztetik ki, ha más kérdőszó nincs a mondatban; mert az esetben a *li* szócska nem kell. A kérdőszócska a szó elé vagy utána tehető; pl. li-fat ebinom is? az atya volt itt? li-dalob golön? szabad mennem? sötob-li lenadön? tanuljak? li-enedol moni? szükséged volt pénzre; li-jinos ole, látszik neked?

A *függő mondatokban* az ige végéhez *-la* csatoltatik; pl. mot oba esagof, das lenadob-la, anyám mondta, hogy tanuljak; jiblod olik lesagof, das elenadol-la, nővéred állítja, hogy tanultál légyen (de ez nem bizonyos); klödob, das ofidof-la kafi ofa, hiszem, hogy megfogja enni (nő) kávéját.

A *föltételes mód* képzője *-öv*; pl. ennél, fidolöv; ennél? li-fidolöv? tanult volna; elenadomöv, vagy elenadoföv; akkor szivesen tanulnék, tän olenadoböv viliko.

A *parancsoló mód* jelzője *-öd* vagy szigorubban *-öz*; pl. lifomöd! éljen! deilolöz! hallj meg! papönomöd! büntettség! (bünhődjék!)

Az *óhaj vagy kérés -ös* képzővel adatik vissza a volapükben; pl. givolös obe spuni at, kérlek, add nekem ezt a kanalat; plidolös givön obe foki et, légy szives, add nekem (adni nekem) azt a villát.

Az igenév (ige melléknévi alakja) *-öl*, *a határozatlan* (ige főnévi alakja) *-ön*. Mindkettő ejtegethető.

A valószínű lehetőség kifejezésére *-öx* használtatik, de csak ritkán; pl. lehet, valószínű, hogy otthon van, *binomöx domo*; nem hinné az ember, no *klödonöx*; te ezt alkalmasint láttad már, *elogölöx atosi ya*.

Cselekvő	{	Jelen, <i>löfön</i> , szeretni
		Mult, <i>előfön</i> , hogy szerettem, <i>-él, -ett, -ünk</i> stb.
		Jövő, <i>olöfön</i> , hogy szeretni fogok, <i>fogsz, fog</i> stb.
Szenvedő	{	Jelen, <i>palöfön</i> , szerettetni
		Mult, <i>pelöfön</i> , hogy szerettettem, <i>szeretettel</i> stb.
		Jövő, <i>polöfön</i> , hogy szerettetni fogok, <i>fogsz</i> stb.
Cselekvő	{	Jelen, <i>logöl, látó, látván</i> (a ki lát) <i>alogöl, épen most látván, hogy . . .</i>
		Mult, <i>elogöl, miután láttam, láttad</i> stb.
		Jövő, <i>ologöl, ha majd látni fogom, látni fogod, hogy . . .</i>
Szenvedő	{	Jelen, <i>pastimöl, tisztelt</i> (most a jelenben) pl. <i>binob palöföl</i> .
		Mult, <i>pestimöl, tisztelt</i> (a multban is már) pl. <i>ebinob pelöföl</i> .
		Jövő, <i>postimöl, tisztelt</i> (a jövőben lesz) pl. <i>obinob polöföl</i> .

Dled bölüdöna, attól való félelem, hogy én, te, ő elveszti.

Gäl palöföna, a fölött való örömöm, *-öd, -e*, hogy szerettetem, *szeretettel* stb.

Man at petidöl, ezen tanult (tanított) férfi.

Mani at potidölö, ezen férfit, ki tanítani fog.

Lädes et otidöles, azon urhölgyeknek, kik tanítani fognak.

A visszaható igék -ok képzővel képeztetnek. Az *-ok* tehető az igető és a személyrag közé pl. *lőfokob*, szeretem magamat; vagy a személyrag után; pl. *lőfobok*, szeretem magamat; vagy külön a tárgyestben; *lőfom oki*, szereti magát, *lőfoboköl*, *lőfobölok*, én magamat szerető, szeretvén magamat; *lőfokön*, *lőfönok*, magát szeretni. Az első és második személyben az *-ok* nem igen használtatik; ilyenkor így mondjuk: *lőfob obi*, *lőfol oli*, *lőfobs obis*, *lőfols olis*; *lőfobs balim votimi* = *lőfobs balvoto*, szeretjük egymást.

Fokozás.

Középfok *-um*; felsőfok *ün*; pl. *gletik*, nagy; *gletikum*, nagyobb; *gletikün*, legnagyobb.

Főnevek is fokozhatók, ha az értelem megengedi; pl. *nuf*, háztető; *nufün*, legteteje a háznak; *flen*, barát; *flenün*, legkedvesebb barátom (róka, rókább; tigrisnél tigrisebb).

Igenevek is fokozhatók, pl. *petidöl*, tanult; *petidölum*, tanultabb; *petidölün*, legtanultabb.

Határozók.

o képzővel, mellék-, fő- és igenevekből; pl. *gudik*, jó; *gudiko*, jól; *gudikumo*, jobban; *gudiküno*, legjobban. *Gäl*, öröm; *gälo*, örömet. *Gälod*, élvezet; *gälodüno*, a legnagyobb élvezettel, örömmel. *Tidöl*, a ki tanít; *tidölo*, tanítván, tanítás alatt, közben. *Domo*, otthon.

a erre a kérdésre *honnan*, *i* erre a kérdésre felel meg *hová*; pl. *kiöp*? hol? *kiöpa*? *honnan*? *kiöpi*, *hová*? *kelöp*, a hol; *kelöpa*, a *honnan*; *kelöpi*, a *hova*.

Elüljárók.

Rendszerint esetet nem vonzanak; azon esetben, ha kétséges volna az értelem, erre a kérdésre *hova*, tárgy-esetet; pl. in dom, a házban; in dom*i*, a házba. Ha az *i* rosszul hangzanék a főnév végén, akkor az elüljáróhoz is kapcsolható, így: in*i* dom, a házba. Az *i* irányt jelent; pl. domo, otthon; domo*i*, haza. Elüljárók *ü*-vel is képeztetnek főnevekből; pl. kod, ok; kod*ü* atos, ez oknál fogva; pladal, a képviselő, (helyettes) pladalü ob, az én képviselőmben, (helyettem); domü ob, nálam (a házámnál).

Indulatszók.

Vagy eredetiek, azaz nem származottak; pl. *ag!*
ah! *ö!* ej! *o!* oh! *vi*, jaj.

Vagy *ö* képzővel származottak; pl. Godő! az Istenre!
lifő! éljen! daső! hogy a manó! lelitő, a menykőbe! bilő!
sört ide! glidő! üdvöz légy! spidő! siess! adyö, vagy
lädylő! Isten veled! denulogő! a viszontlátásra! lilő, hallgass ide! halld!

Számnevek.

Alap számnevek:

1 bal, 2 tel, 3 kil, 4 fol, 5 lul, 6 mäl, 7 vel, 8 jöl, 9 zül; (dibik met bal, egy méter mély).

10 bals, 20 tels, 30 kils, 40 fols, 50 luls, 60 mäls, 70 vels, 80 jöls, 90 züls.

11 balsebel, 12 balsetel, 13 balsekil; — 86 jölsemäl, 99 zülsezül (*e* segédhangzó).

100 tum, 101 tum e bal, 113 tum e balsekil, 175 tum e velselul, 200 teltum, 800 jöltum.

1000 mil, 1891 bal mil jöltum zülsebal; 10,000 bals mil, 100,000 tum mil.

1,000,000 balion, 41,000,000 felsebal balions, 1,000,000,000 baliad (milliard).

Billio = 1,000,000,000,000 = (1,000,000)² telion.

Trillio = (1,000,000)³ kilion.

Rendszámnevek -id képzővel; pl. balid, első; folsid, negyvenedik; tumid, századik; telsekilid, huszonharmadik; binos düp kilid e lafik, fél négyre van (harmadik és fél óra) 3¹/₂ óra van.

Sokszorozó számnevek -na képzővel; pl. balna, egyszer; milna, ezerszer; balionena, milliomszor.

Sokszorosító számnevek, -ik képzővel; pl. balik, egyszerü, egyes; telik, kettős (ablak); balsik, tizes.

Fajszámnevek, -nik képzővel; pl. balnik, egyféle; telsenik, huszféle; tumnik, százféle.

Szám-főnevek, -el, -dil képzőkkel; pl. balel, az egyes; foldil, a negyed (rész).

Határozói számnevek a rendszámnevekből -o képzővel; pl. balido, először; telido, másodszer; -no képzővel; pl. balidno, előszörre; telidno, másod izben.

Melléknévi számnevek, a sokszorozó számnevekből -lik képzővel; pl. milnalik, ezerszeri (intés).

Osztó-számnevek. a) az alapszámnevekből; pl. a tel, ketténeként, kettejével.

b) a rendszámokból: pl. a folid (folid alik), minden negyedik.

c) sokszorozó számnevekből ; pl. *a* lalna, ötször-ötször.

A számnevekből főnevek és igék is képezhetők ; pl. *balam*, megegyezés, egyetértés ; *balif*, egyesség ; *balikug*, egyszerűség ; *balional*, milliomos ; *balnabad*, az egyszerűegy ; *balvotöf*, kölcsönösség ; *balön*, egyesíteni ; *balükön*, egyszerűsíteni.

A tér-, súly- és időmértékek megnevezésénél alanyesettel, vagy ha ebből kétértelműség származhatna, tárgyessettel élünk ; pl. *vidik demets kils*, harminc decimeter széles ; *vetik miglams fol*, négy kilogram nehéz ; *bel geilik metis mil*, ezer meter magas hegy ; *fagik leilis 15*, tizenöt mérföldnyi távol ; *bigik zemetis lul*, öt centimeter vastag (öt centimeternyi) ; vagy körülírással *de* elüljáróval ; pl. *feil de vatulars 500*, ötszáz négyzethektárnyi föld ; *veg de milmets zül*, 9 kilométernyi út.

A leggyakoribb elő- és utó-képzők.

le- ; erősítés, nagyítás ; pl. *dom*, ház ; *ledom*, palota ; *begön*, kérni ; *lebegön*, könyörögni.

gle- ; (*glet* = a nagyság) ; pl. *glezif*, a főváros.

lu- ; silányabb, kevesebb ; *sanel*, orvos ; *lusanel*, kuruzsló ; *ludom*, kunyhó.

bi- ; elő (hely) ; pl. *bigolön*, előremenni.

bü- ; elő (idő) ; pl. *büfid* ; korábbi evés.

du- ; keresztül, át ; pl. *dulogik*, átlátszó.

ge- ; vissza ; pl. *gepükön*, válaszolni.

lü- ; hozzá, neki ; pl. *lünamön*, kézbesíteni.

mi- ; rossz, nem ; *miplidön*, nem tetszeni.

- mo-*; el; pl. mogolön, elmenni.
ne-; tagadó; pl. fikulik, nehéz; nefikulik, könnyü.
ta-; ellen; pl. tapükön, ellenmondani.
sma-; (smalik = kicsiny); pl. bed, ágy; smabed, fészek.
va-; négyzet; pl. vamet, négyzetméter.
kü-; köb; pl. külimet, köbmillimeter.
-ik, -lik, -sik, -nik melléknévképzők; pl. ston, kő; stonik, kőből való; stonsik, köves; gud, jóság; gudik, jó; gudlik, jóságos.
-il; kicsinyítő; pl. bov, a tál; bovil, a csésze.
-an, al, -el, személyneveket képez; pl. Nugän, Magyarország; nugänan, a magyar; kuk, a konyha; kukel, a szakács; fot, az erdő; fotal, főerdész; (az *al* előkelőséget jelent) fotel, erdész.
-am, cselekvés; läsevön, elismerni; läsevam, elismerés.
-ot, összerü tárgy; pl. penön írni; penot, irat; sukön, következni; sukot, következmény.
-äl; szellemi tulajdonság; pl. dib, mélység; dibäl, mélyesség; mid, a hus; midäl, a testiség.
-av; tudomány; pl. git, a jog; gitav, jogtudomány; pükav, filologia.
-öp, hely; pl. kaf, kávé; kaföp, kávéház.
-üp, idő; pl. leig, azonosság; leigüp, egyidejűség.
-öf, tulajdonság; flen, barát; flenöf, barátságosság; givön, adni; givöf, adakozás.
-än, országok, tartományok; pl. Rusän, Oroszország; fat, az atya; fatän, a haza.
-del (a nap = idő); pl. adel, tudel, ma; balüdel, vasárnap; telüdel, hétfő; kilüdel, kedd.

ul (hónap); *balul*, január; *telul*, február; *kilul*, március.

A szóösszetétel *a, e, i, o* köthangzókkal történik; pl. *vol*, világ; *pük*, nyelv; *volapük*, világnyelv (világnak nyelve); *vat*, víz; *flad*, palack; *vateflad*, vizespalaczk (viznek való); *God*, Isten; *löff*, szeretet; *Godlöff*, istenszeretet (az Istent szeretni; *Godalöff*, az Isten szeret); *glet*, a nagyság; *bidik*, szerü; *gletobidik*, nagyszerü (mód).

Müveltető alakra pl. *fiamat* taníttatom, eddigelé a *völapükben* külön alak nincsen, hanem *mekön* (csinálni, tenni) ige segítségével adjuk vissza: *mekob patidön soni oba*.

Hanglággyítás által módosítjuk az igék jelentését; pl. *dalön*, szabad nekem, *neked stb. dälön*, megengedni; *mutön*, kell; *mütön*, kényszeríteni; *stb. néha az i hangzónak közbevétele által* pl. *logön*, látni; *loigön*, megfigyelni; *cenön*, váltani; *ceinön*, megváltoztatni.

Jegyzetek.

1. Ha valamely szónál az elő- és utóragokat elhagyjuk, megtatáljuk a tőt.

2. Kivételek és rendhagyóságok nincsenek.

3. A szófűzésben a legnagyobb szabadság, kivált az egyszerű irányban. Mindig a logikai helyesség után törekedünk. Szólások és idiotizmusok értelem szerint adandók vissza.

4. Azok száma, kik *volapükkel* foglalkoznak 2.500,000-nél több. Van 32 szakközlöny vagy egészben, vagy részben *volapük nyelven* írva. Irodalma már is igen jelentékeny; különösen Ausztriában, Német-, Francia-, Orosz-, Olasz-, Angolországban és Amerikában, de még

Chinában is. Magyarországon Méltóságos Madarassy Pál (Budapest vár) Szent István rend lovagja, rendkívüli avatottsággal fordította Petőfitől »Cipruslombok« (Zübimabledems, Leordinay Dominika kisasszonynak, széptehetségü, szellemes volapük tanítványomnak ajánlva) és »Szerelmi gyöngyök« (Löfamağabs, Selma de Vest kisasszonynak, az ő kedves és tisztelt rokonának és vp. tanítványának ajánlva) című költemény-füzéreket; épen oly gyönyörű kiállításban adott ki egy füzetkét, melyben ugyancsak Petőfitől és Ábrányi Emiltől találhatók felötlő sikerrel fordított költemények. (Schleyer Márton a vp. feltalálójának ajánlva.) Mind a három füzet egy-egy érdekes előszóval is kedveskedik.

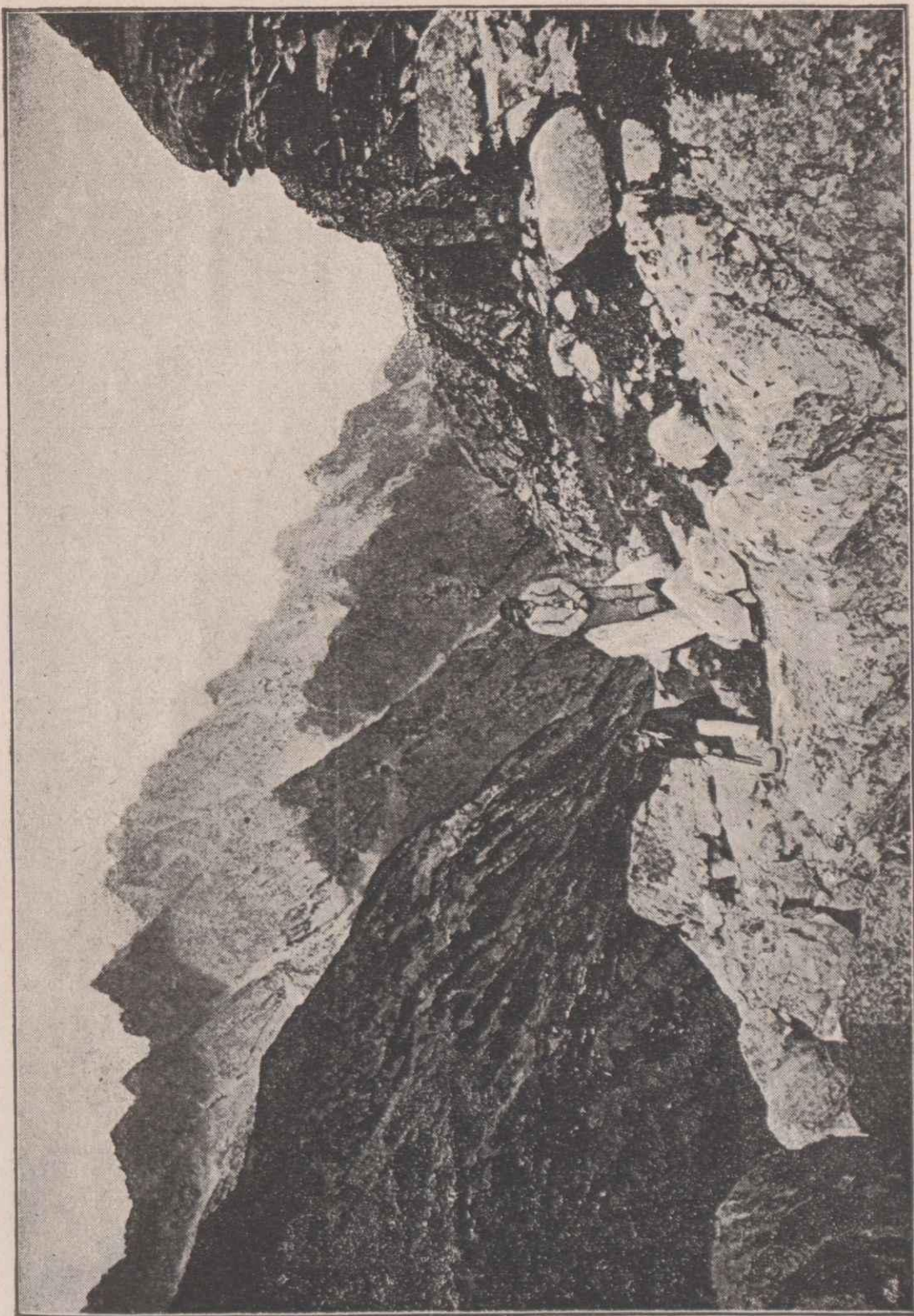
E füzetke szerzőjétől jelent meg egy a Volapüköt méltató értekezés, egy gyakorlati nyelvtan kulcsal és az Aggteleki csepkő- és Dobsinai jégbarlang (világnyelvben) leírása.

5. A világnyelv legközvetlenebb célja: a nagy világforgalomban közlekedési nyelvvé lenni a mívelt osztályok közt, annélkül, hogy a nemzetek féltékenységét felköltse. Rendkívüli könnyüése miatt erre alkalmasabb minden élő és holt nyelveknél. Logikus műnyelv lévén, nem gyakorolhat az anyanyelvre káros befolyást, mint ezt a német nyelvnél tapasztaltuk.

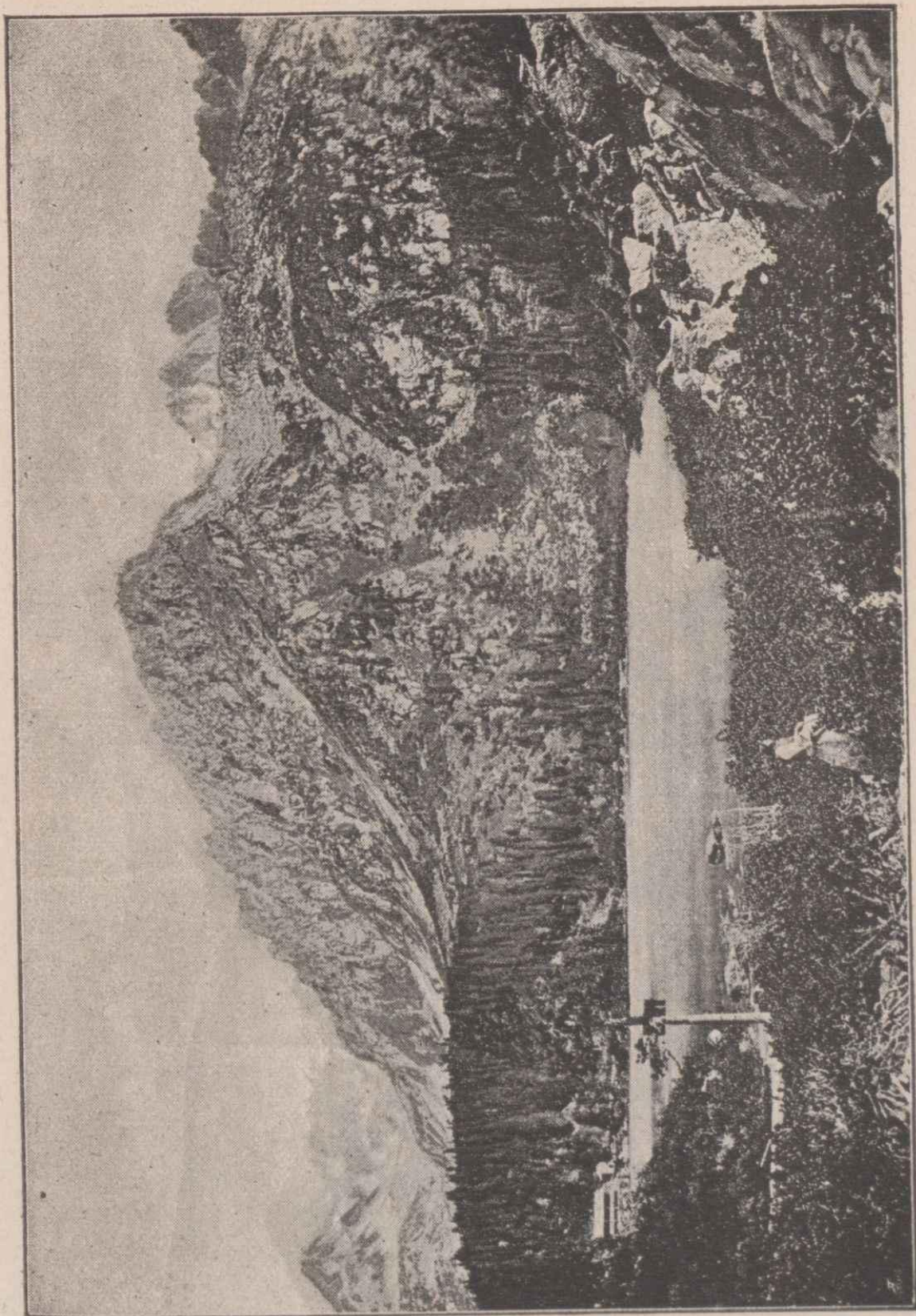
Közlekedési nyelvnek elfogadta a volapüköt 159 német, 66 francia, 30 olasz, 14 angol, 13 orosz, 9 amerikai nagykereskedelmi ház, melyek könyvvezetőknek csak oly egyéneket alkalmaznak, kik a világnyelvben jártasok. — Munkában van és a jövő évben megjelenik a teljes vp-magyar és magyar-vp-szótár.

IGAZÍTÁSOK.

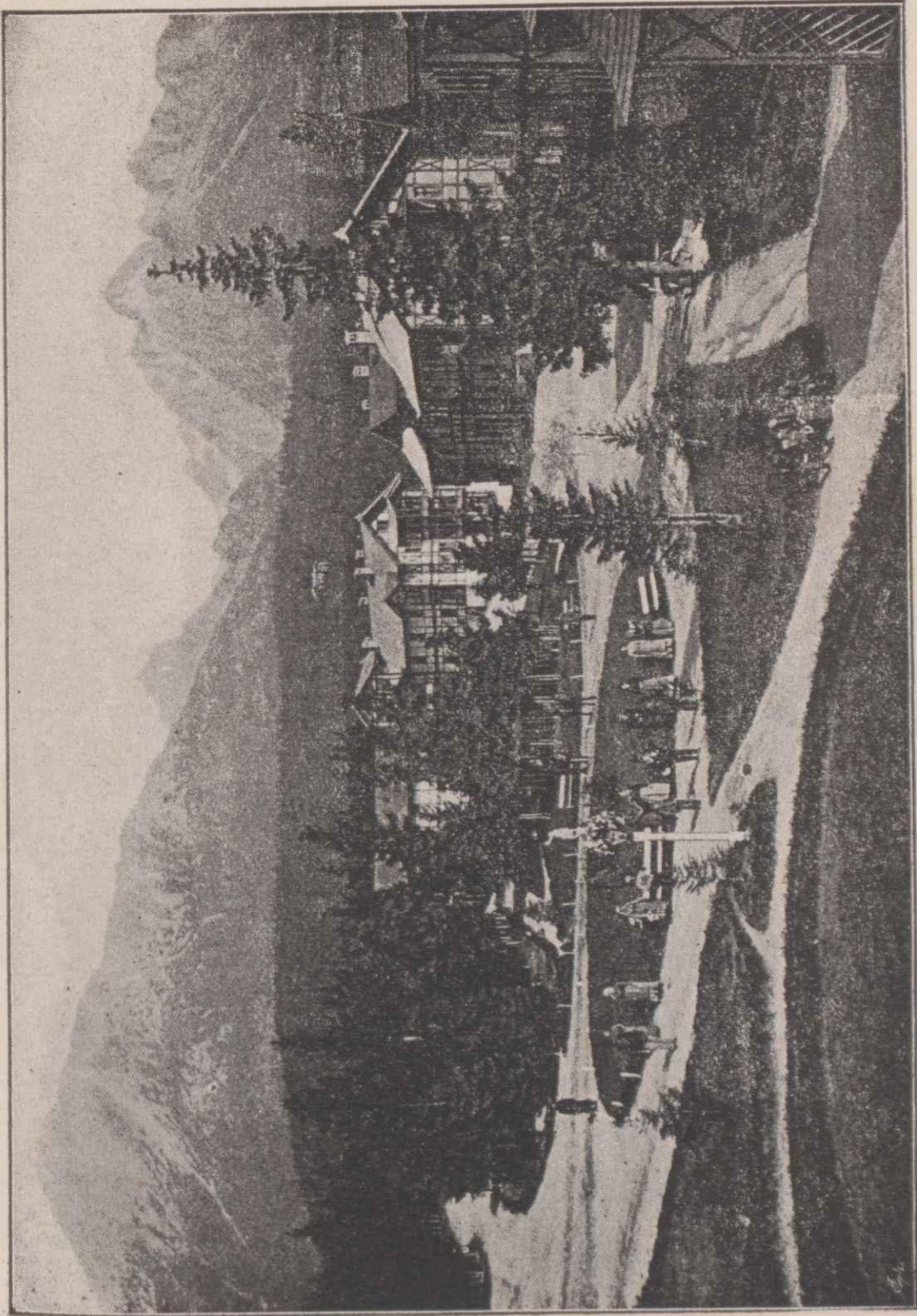
Lap.	16.	sor	4	olvasd :	lüližanis.
„	24.	„	15	„	belema.
„	44.	„	11	„	belixenel.
„	48.	„	13 (II)	„	flätön.
„	54.	„	24 (II)	„	lätikna.

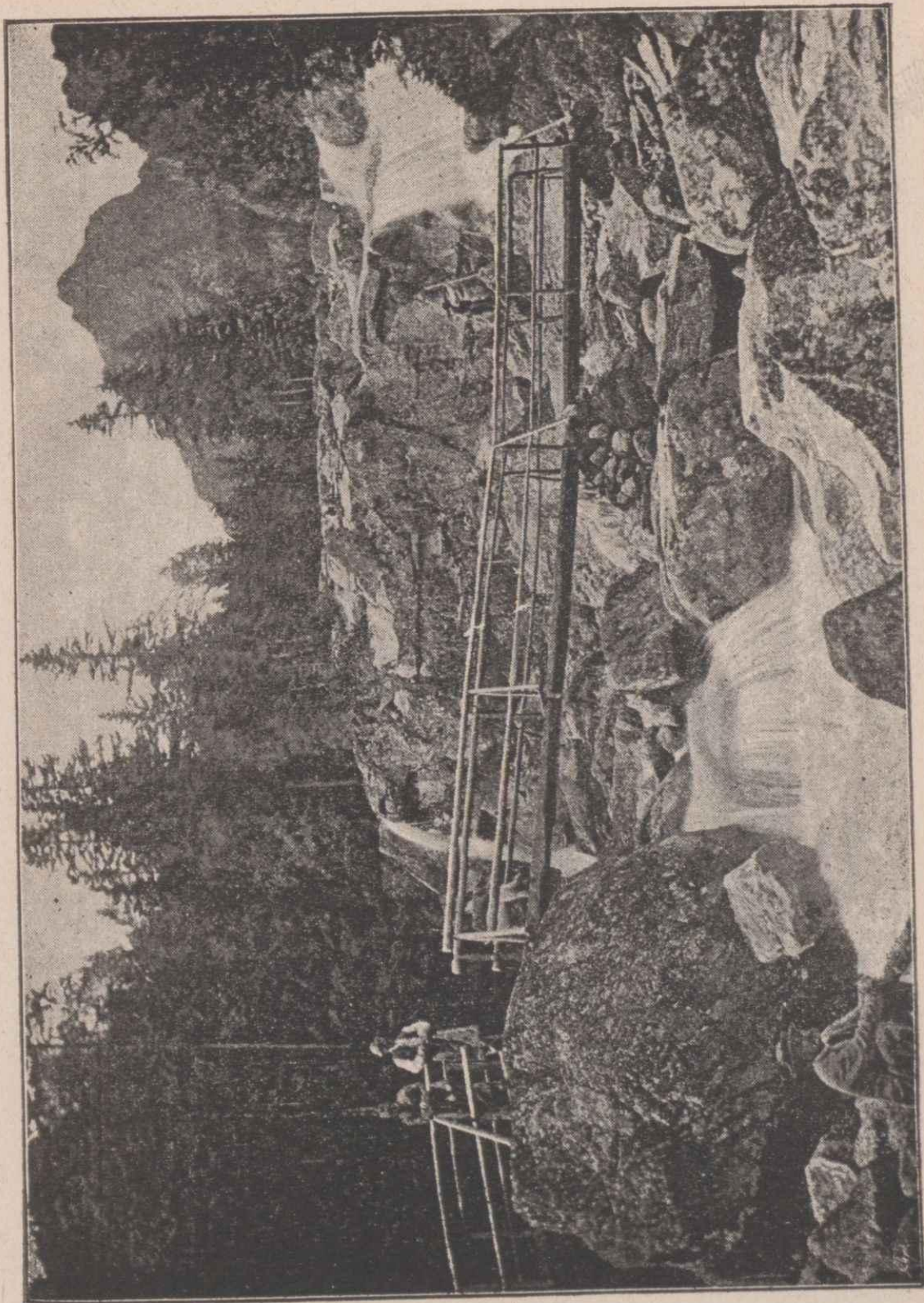
3. Nili Öttó (laks hul).

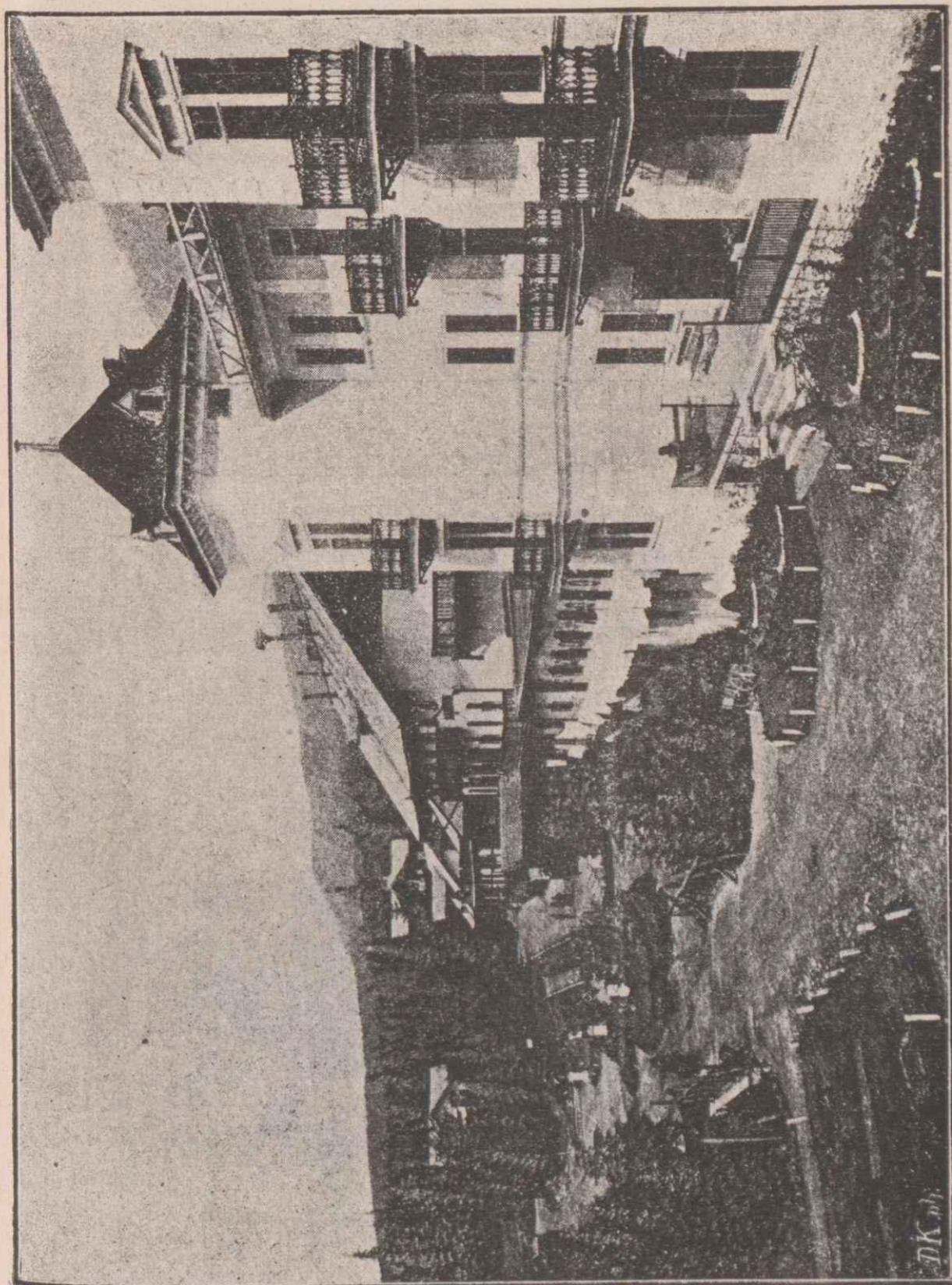
4. Lak ela Poprád.

1. Alsó-Tátrafűred, banöp.

2. Vatafal bluaka Tar.

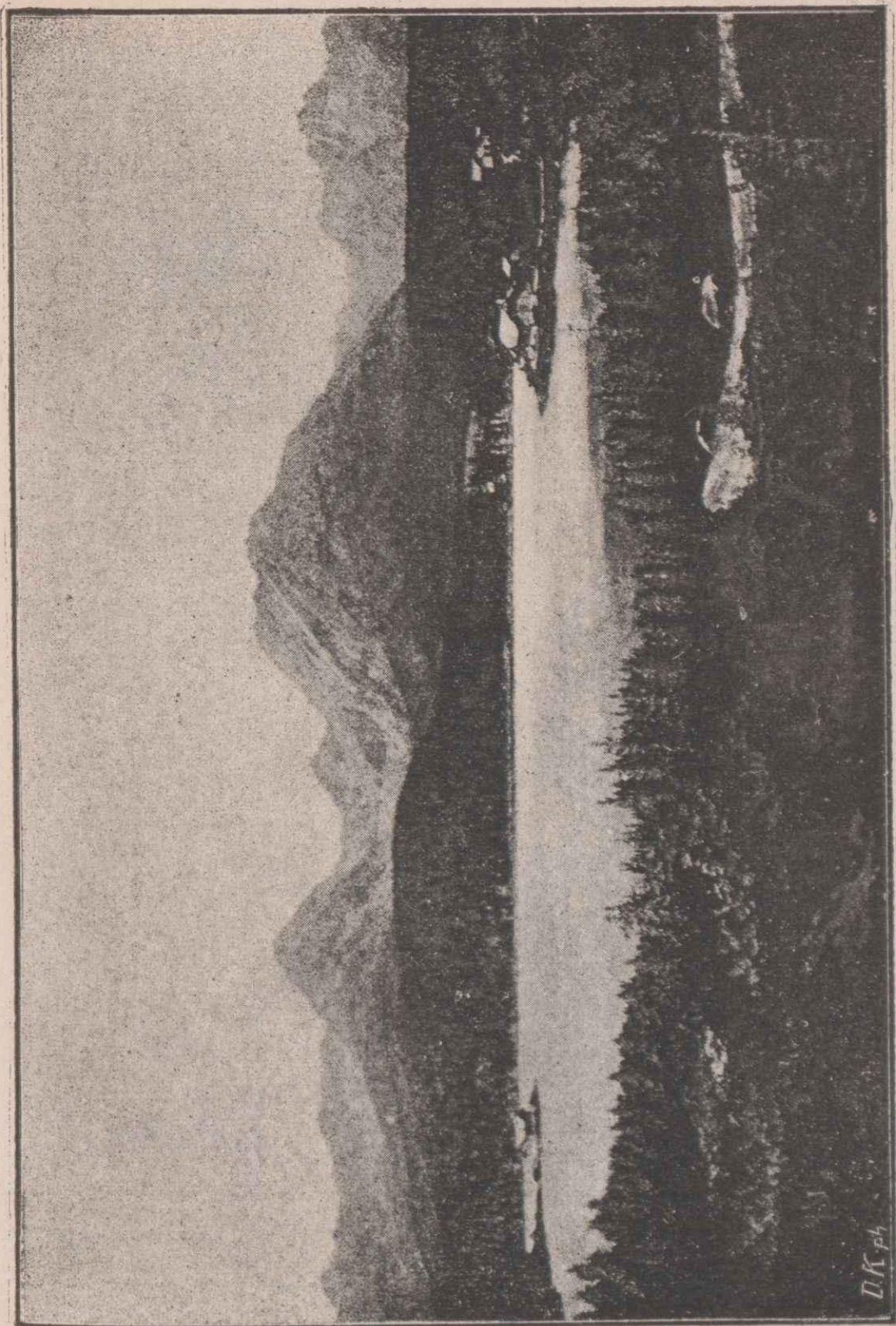

7. Uj-Tátrafüred banöp e luta-kälöp.

DK. 201

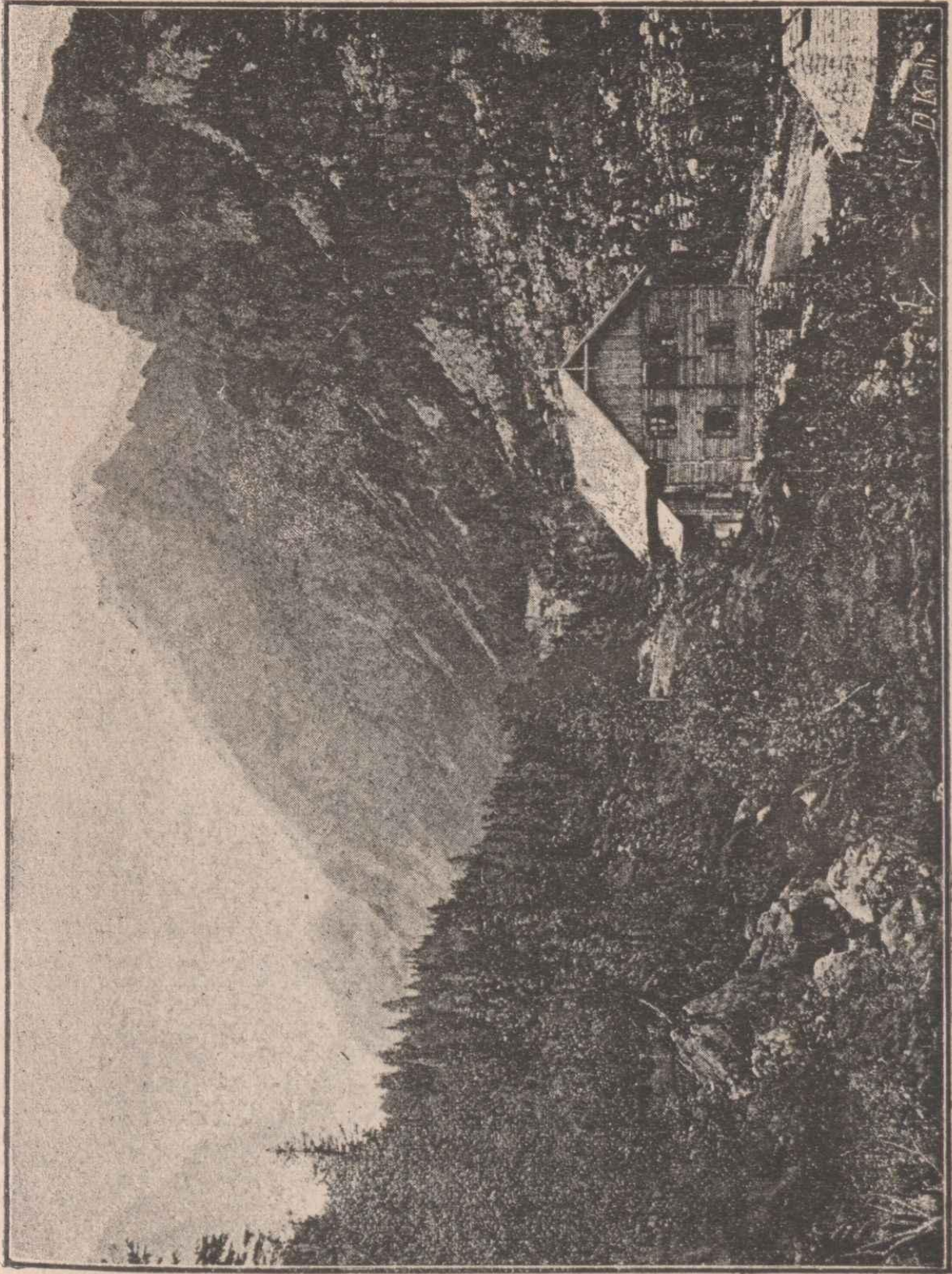
8. Knuth Ferenc esejutom günü oka.

5. Csorbai tó (lak Csorba).

D.K. P⁴

51. 10

6. Nebel Tarpatak ko jeladomil panemöl Rózsamenház.

12

T. Hauptenthal, Dindweiler 1972

BUCHBINDEREI
VRBA